

Kim Forsgren & Tuomas Jokinen

YHESSÄ!

Yhteisöllistä koulunuorisotyötä kehittämässä

Opinnäytetyö
Yhteisöpedagogi

2019

**Kaakkois-Suomen
ammattikorkeakoulu**

Tekijä/Tekijät	Tutkinto	Aika
Kim Forsgren & Tuomas Jokinen	Yhteisöpedagogi	Joulukuu 2019
Opinnäytetyön nimi		
Yhessä! Yhteisöllistä koulunuorisotyötä kehittämässä		34 sivua 22 liitesivua
Toimeksiantaja		
Yhessä! -hanke		
Ohjaaja		
Lassi Pöyry		
Tiivistelmä		
<p>Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää yhteisöllisen oppilaitosnuorisotyön malleja Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Opinnäytetyössä luotiin ja pilotoitiin vertaisryhmätoiminnan malleja, joilla pyrittiin lisäämään Savonlinnan ammatti- ja aikuisopisto SAMledun ja Pieksämäen lukion yhteisöllisyyttä. Toiminnassa kehitettiin ryhmäytymisen työkaluja, yhteisöllisiä opiskelun menetelmiä ja tutoroinnin koulutusta.</p> <p>Toiminnan suunnittelussa olivat pääosassa mukana oppilaitosten nuoret ja erilaiset menetelmät olivat lähtöisin heidän tarpeistaan. Savonlinnassa yhteiseksi projektiksi kehittyi pakuhuonepelin valmistaminen ja tämä oli myös SAMledun tutoreille opiskelijoiden ryhmäytymistä varten. Tämän lisäksi tutoreille järjestettiin koulutus tutor-toimintaan liittyen. Pieksämäellä järjestettiin opintopiiri, jota ohjaajien pitämän kerran jälkeen oppilaitos piti itsenäisesti, vertaisryhmänä. Lisäksi Pieksämäen lukion tarpeisiin pyrittiin vastaamaan yhteisöllisen toiminnan kautta, esimerkiksi vanhusten kanssa toimimisella. Opiskelijat järjestivät vanhuksille toimintaa ja keskustelivat heidän kanssaan. Pieksämäellä lukion tarpeita olivat yhteisöllisyyden parantaminen sekä koulunkäynnistä johtuvan ahdistuksen lievittäminen. Lisäksi Pieksämäen lukiolla oli toiveena alueellisen yhteistyön parantaminen.</p> <p>Nuorten osallisuus ja yhteisöllisyys kehittyi työn aikana. Nuoret olivat aktiivisia työskentelyjen aikana ja palautteesta näkyi, että erilaiselle yhteiselle tekemiselle oli tarvetta. Kehittämistyön tuotoksilla pyritään auttamaan oppilaitoksia yhteisöllisuuden lisäämisessä. Lopputulokset auttavat myös Yhessä! -hanketta uusien toimintamallien kehittämisessä.</p>		
Asiasanat		
Koulunuorisotyö, yhteisöllisyys, nuorisotyö, Yhessä! -hanke		

Author (authors)	Degree	Time
Kim Forsgren & Tuomas Jokinen	Bachelor of Humanities, Community Educator	December 2019
Thesis title Yhessä! Developing communal school youth work		34 pages 22 pages of appendices
Commissioned by Yhessä! -project		
Supervisor Lassi Pöyry		
Abstract <p>The aim of this thesis was to develop models of community-based youth work in Savonlinna and Pieksämäki. The thesis created and piloted peer group activity models, which sought to increase the communality of SAMledu in Savonlinna and high school in Pieksämäki. In the thesis group activities, community study methods and tutoring training were developed.</p> <p>Young people of the said schools played a key role in the planning of the activity and the different methods were based on their needs. In Savonlinna, a joint project developed into making an escape room game, and this was also for tutors to group students together. In addition to this, training for the tutors of SAMledu was organized. In Pieksämäki, a study group was organized, which was later on held by students themselves, as a peer group. In addition, Pieksämäki sought to meet the needs of the community through community activities, such as working with the elderly. Young people arranged activities for the elderly and they spend time conversating with eachother.</p> <p>Young people's participation and communality developed during the work. Young people were active during their work and the feedback showed that there was a need for different activities and ways of working together. The output of development work aims to help educational institutions increase their community spirit. The end results will also help Yhessä! project to develop new operating models.</p>		
Keywords school youth work, communality, youth work, Yhessä! -project		

SISÄLLYS

SISÄLLYS.....	4
1 JOHDANTO.....	6
2 TAUSTA JA TARVE	7
2.1 Yhessä! -hanke.....	7
2.2 SAMledu.....	8
2.3 Pieksämäen lukio.....	9
3 YHTEISÖLLISYYS & OPPILAITOSNUORISOTYÖ.....	10
3.1 Yhteisöllisyys käsitteenä.....	10
3.2 Oppilaitosnuorisotyö käsitteenä.....	11
3.3 Oppilaitosnuorisotyön tavoitteet.....	12
3.4 Ohjaajan rooli.....	13
4 KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS: SAMIEDU.....	14
4.1 Tavoitteet.....	14
4.2 Toteutuskerta 1 & 2	14
4.3 Toteutuskerta 3 & 4	16
4.4 Toteutuskerta 5,6 ja 7	19
5 KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS: PIEKSÄMÄEN LUKIO.....	21
5.1 Tavoitteet.....	21
5.2 Toteutuskerta 1&2	22
5.3 Toteutuskerta 3&4	23
5.4 Toteutuskerta 5&6	24
6 TULOKSET JA POHDINTA.....	25
6.1 Tulokset: SAMledu	25
6.2 Tulokset: Pieksämäki.....	27
6.3 Kehittämisehdotukset	28
6.4 Loppupohdinta.....	29
LÄHTEET.....	32

KUVALUETTELO

LIITTEET

Liite 1. Tutor-koulutuksen sähköinen palaute

Liite 2. Opintopiirin sähköinen palaute

1 JOHDANTO

Toisen asteen koulutus on osoitettu merkitykselliseksi ajanjaksoksi nuoren elämänkaareissa ja sillä, miten opiskelut menevät, on vaikutusta yhteiskuntaan kiinnittymiseen (Yhessä -hanke 2017).

Tämän opinnäytetyön tavoitteena on kehittää oppilaitoksen nuorten yhteisöllisyyttä erilaisten toimintamallien avulla Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Opinnäytetyön tilaaja on Yhessä! -hanke. Oppilaitokset ovat raportoineet tarpeista keksiä uusia yhteisöllisiä keinoja ja tukea nuorten vertaistoimintaan ja nuorten kokemaan yksinäisyyteen. Yhteisessä toiminnassa nuoret pääsevät suunnittelemaan omia projekteja, ideoimaan uusia tapahtumia tai tehdä opintotehtäviä yhteisöllisesti tai ohjauksessa. Teimme työtä kahdessa eri oppilaitoksessa, joista toinen oli ammatillinen oppilaitos, SAMledu, ja toinen oli lukio Pieksämäellä.

Toiminta oli pääasiassa kokeilevaa toimintaa, sillä aikaisemmin näissä kouluissa ei ole ollut samankaltaista työskentelyä, eli olimme siis ensimmäiset Yhessä! -hankkeen ohjaajat näillä kouluilla. Toiminta oli lähtöisin kohderyhmän tarpeista ja suunniteltavat toimintamallit pilotoitiin osaksi oppilaitosten perustoimintaa. Nuorten osallisuus oli työssämme läsnä ja yhteisiin projekteihin nuoret pääsivät osallistumaan niin paljon kuin halusivat. Meidän roolimme oli olla mahdollistamassa heidän suunnitelmiaan.

Kehittämistyön tuloksilla pyritään auttamaan oppilaitoksia yhteisöllisyyden lisäämisessä ja uusien keinojen löytämiseen nuorten kokeman yksinäisyyden ehkäisemiseksi. Lopputulokset auttavat Yhessä! -hanketta uusien toimintamallien kehittämisessä ja erilaisten oppilaitosympäristöjen huomioidussa.

2 TAUSTA JA TARVE

2.1 Yhessä! -hanke

Yhessä! -hanke on vuonna 2018 aloitettu hanke, jonka tarkoituksena on kehittää erilaisia yhteisöllisen oppilaitosnuorisotyön muotoja. Kohderyhmiksi hankkeelle on suunnattu lukiot sekä erityisesti ammatilliset oppilaitokset. Muotojen kehittämisellä pyritään edistämään nuorten vertaistoimintaa (Yhessä! -hanke 2017.)

Ammatilliset oppilaitokset käyvät läpi reformia, jossa nuorten ja aikuisten ryhmät yhdistyvät. Huoleksi on noussut, miten turvataan ja huomioidaan nuorille merkittävä ympäristö ja turvallinen yhteisö kohti aikuisuutta. Lisäksi nuorilta vaaditaan enemmän omien yksilöllisten opintojen suunnittelua (Yhessä! -hanke 2017.)

Ammatillisen koulutuksen reformin tavoitteena on yksilöllisemmät opintopolut ja lisää yhteistyötä työelämän kanssa (Ammattiosaamisen kehittämissyhteistyö AMKE ry). Tämä tarkoittaa, että on vähemmän lähiopetusta oppilaitoksella ja suuri osa oppimisesta tapahtuu työpaikoilla. Tämän lisäksi Etelä-Savon toisen asteen ammatilliset oppilaitokset ovat tuoneet ilmi yksinäisyyden, syrjäytymisen ja huonojen elämäntaitojen ongelmia. Lukiot ovat huolestuneet opiskelijoiden yksinäisyydestä, jaksamisesta, elämäntaidoista ja vertaistoiminnasta (Yhessä! -hanke 2017.)

Hankkeessa toimivat Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulun yhteisöpedagogiopiskelijat eräänlaisina vertaisryhmän ohjaajina, jotka yhdessä opiskelijoiden kanssa suunnittelevat toimintamalleja, joilla voidaan lisätä nuorten osallisuutta oppilaitoksissa. Toiminnan on tarkoitus pysyä osana oppilaitoksia ja sen arkea ja näiden toimintojen avulla voidaan pitää yllä yhteisöllisyyttä opiskelijoiden välillä ja näin ehkäistään mahdollisia yksinäisyyden tunteita ja syrjäytymistä (Yhessä! -hanke 2017.)

2.2 SAMledu

SAMledu on Savonlinnassa sijaitseva ammatillinen oppilaitos, jossa voi opiskella monia erilaisia ammatillisia opintoja. SAMledun tarjontaan kuuluu ammatillisia perustutkintoja, ammatti- ja erikoisammattitutkintoja sekä täydennyskoulutusta ja tutkinnon osia. SAMledu toimii kolmella eri toimipisteellä. (SAMledu 2018) SAMledulla toimii myös Valma-koulutus. Valma on ammatilliseen koulutukseen valmentava koulutus, jolla pyritään antamaan opiskelijalle valmiuksia opiskella ammatillinen tutkinto. SAMleduun on voimassa jatkuva haku, eli oppilaitokseen voi hakea ja aloittaa opintoja ympäri vuotta. (SAMledu 2018.)

SAMledulta kehittämisen tarpeeksi nousi tutor-toiminnan parantaminen sekä yhteisöllisten toimintojen lisääminen. Jatkuvan haun seurauksena opiskelijaryhmien ja kanssaopiskelijoiden ryhmäytyminen oli jäänyt vähäiseksi. Tutoreista vastaava opettaja kertoi, että tutoropiskelijoiden rooli oli pääasiassa jäänyt tapahtumaoppaan tasolle. Eli tutoreilla ei ollut selkeää roolia ja tietoa siitä, mitä oikeastaan tutorin kuuluisi tehdä. Vähäisen esilläolon seurauksena opiskelijat ovat ilmaisseet, etteivät edes tiedä ketkä oikeastaan ovat tutoreita.

Tutorin tärkeimpiä tehtäviä on tukea ja neuvoa uusia opiskelijoita opiskelunsa aikana ja olla heidän kanssaan rinnalla kulkija, joka ymmärtää arjen haasteet ja pulmat, mitä opiskelija kokee. Tutor-toiminta jakaa samanlaisia tavoitteita, kuin nuorisotyö, mutta ei omaa kuitenkaan samankaltaista ammatti-identiteettiä.

Tutoreita on tällä hetkellä noin 40, joista osa on viimeisen vuoden opiskelijoita, sekä iso osa uusia peruskoulusta tulleita opiskelijoita. Vastaava opettaja myös kertoo haasteesta tutorien ohjaamiseen, sillä tutoreita on monilta eri aloilta ja he opiskelevat kolmella eri kampuksella.

Oppilaitokselle nuoret kaipaavat lisää tekemistä mahdollisten taukojen ja hypytuntien ajalle. Koulun kuraattorin mukaan oppilaitoksessa ei ole hyviä tiloja toimia ja tehdä yhdessä asioita vapaa-aikana. Oppilaitoksella on myös asuntola, jonka opiskelijat ovat ilmaisseet kaipuuta yhteiselle tekemiselle.

2.3 Pieksämäen lukio

Pieksämäen lukio on laaja-alainen yleislukio ja se toimii ainoana lukiona Pieksämäellä. Koulu tarjoaa monipuoliset valmiudet lukion oppimäärään perustuviin jatko-opintoihin nuorille. Opiskelu vaatii kuitenkin myös hyvän opiskeluilmapiirin ja turvallisen ympäristön toivottujen tulosten saavuttamiseksi. Pieksämäen lukion kouluterveys kyselyssä moni oli kokenut yksinäisyyttä, jonka vuoksi yhteisöllisyyden edistäminen opinnäytetyössä oli ajankohtaista (Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma 2018-2021, 2018, 42.)

Pyrimme vaikuttamaan eri keinoin koettuun yksinäisyyteen sekä parantamaan yhteisöllisyyttä lukiolla. Siksi selvitimme Pieksämäen lukion kehittämisen tarpeita ensimmäisillä vierailukerroilla lukiolla. Teetimme Pieksämäen lukiolla kyselyn opiskelijoille siitä, mille toiminnoille heillä olisi tarvetta ja mitä he halusivat meidän järjestävän. Lisäksi kysyimme myös opiskelijakunnan hallitukselta toiveita ja ehdotuksia toimintaamme varten. Kyselyt toteutettiin, jotta voimme vastata todelliseen tarpeeseen.

Kysely toteutettiin ensimmäisen vuoden opiskelijoilla ja siihen vastasi 56 henkilöä. Kyselyssä oli 12 vaihtoehtoa, joista pystyi valitsemaan kolme mieluisinta. Ylivoimaisesti suosituin vaihtoehto oli liikunta. Liikunta sai 27 ääntä ja urheilutapahtumille äänensä antoi yhteensä 22 henkilöä. Seuraavaksi suosituimmaksi tuli pelit ja pelaaminen 21 äänellä.

Opiskelijakunnan hallitukselta tuli toiveita opintopiiriin, sillä he ovat kokeneet muun muassa koeviikkojen aiheuttavan opiskelijoille paljon stressiä ja ahdistusta. Oppilaskunnan hallitus toivoi opintopiiriin tarjoavan mahdollisuuden helpottaa opintojen etenemistä mukavalla ja erilaisella tavalla, kuin miten kotona lukeminen ja opiskelu koettiin. Opintopiiri toimisi sellaisella idealla, että opiskelijat voivat tulla lukemaan koeviikkoa varten tai suorittamaan rästitehtäviä opintopiiriin, jossa on tarjolla evästä ja ilmapiiri on avoin.

3 YHTEISÖLLISYYS & OPPILAITOSNUORISOTYÖ

3.1 Yhteisöllisyys käsitteenä

MacMillan ja Chavis (1986, 9) ovat kehittäneet teorian, jonka mukaan yhteisöllisyys voidaan jakaa neljään eri osaan. Ensimmäinen osa on jäsenyys, jolla tarkoitetaan yhteisöön kuulumisen tunnetta. Toinen osa on vaikuttaminen, tunne siitä, että henkilöllä on väliä ja hän pääsee vaikuttamaan yhteisössä. Kolmantena osana on vahvistaminen. He kuvaavat, että tämä ilmenee tunteena jäsenen tarpeiden täyttymisestä hänen ollessaan osana omaa yhteisöään. Viimeisenä osana on jaettu tunneside, sitoutumista siihen, että yhteisö jakaa näkemyksen yhteisestä historiasta ja tulevaisuudesta. Nämä neljä osaa rakentavat toimivaa yhteisöä, joka sitoituu yhteiseen toimintaan. (MacMillan & Chavis 1986, 9.)

Yhteisö tarkoittaa erilaista kokonaisuutta kuin satunnainen ryhmä, sillä yhteisöllä on omat yhteiset arvot ja tavoitteet. Yhteisöjä yhdistää myös yhteenkuuluvuuden tunne. Tämä on tärkeä osa, sillä sen on todettu luovan turvallisuuden tunnetta. Yhteisöllisyyden tunne ei synny kuitenkaan nopeasti, vaan ajan mukana, erilaisten rutiinien myötä. Kuuluakseen yhteisöön jäsenen ei tarvitse olla aktiivinen toimija mutta aktiivisuus yhteisössä edistää yhteenkuuluvuutta (Björkman 2014, 4.)

Yhteisöllisyys on suurilta osin myönteinen asia, mutta yhteisössä voi ilmetä kielteistä yhteisöllisyyttä, joka tuo ilmi- ja vahvistaa yhteisön huonoja puolia. Koettu yhteenkuuluvuus ja samanmielisyys poistaa halun ja luo lisää paineita tuoda erilaisia mielipiteitä ilmi, ja keskinäinen toiminta kärsii erilaisten ristiriitojen myötä (Sipilä 2017, 7.) Tällainen kielteinen yhteisöllisyys saattaa vaikeuttaa yhteisön kehittymistä.

Yhteisöön kuuluminen ei tarkoita omien valintojen ja yksityisyyden menettämistä, vaan hyvässä yhteisössä tuetaan jokaisen yksilön erilaisuutta ja tätä kautta luodaan parempaa yhteisöllistä ilmapiiriä. Onnistunut yhteisöllisyys näkyy yhteisön jäsenien halukkuudessa luoda uutta ja mahdollisuutena ottaa osaa projekteihin tai tapahtumiin. Tähän liittyy myös yksilön oman mielipiteen kuuluminen muille yhteisön jäsenille (Prepula 2010,10.)

Yhteisöllisyys on osa turvallista yksilönkehitystä. Ihmisen nuoruudessa rakennetaan omaa identiteettiä, joka tarkoittaa erilaisten roolien ja sosiaalisten taitojen opettelua erilaisissa yhteisöissä ja ryhmissä. Tällaisia ovat esimerkiksi ystäväporukat ja työpiirit. Sosiaalisia taitoja ovat esimerkiksi olla ajoissa yhteisissä tapaamisissa, toisten ihmisten kohtaaminen ja toisten kanssa toimeen tuleminen (Maunu 2016, 12.)

3.2 Oppilaitosnuorisotyö käsitteenä

Koulu on pitkään toiminut järjestelmä, johon nuorisotyö on tullut mukaan uutena toimijana. Kiilakoski (2014, 86) kuvailee nuorisotyön olevan koulun käytänteistä poikkeava tekijä, joka tarjoaa jotain uutta, mitä koulussa ei välttämättä ole.

Oppilaitosnuorisotyöllä tarkoitetaan kouluun luotua, koulun toimintamuodot ja tarpeet huomioon ottavaa työtä. Työ tulee sovittaa koulukohtaisesti, koulun omista tarpeista ja lähtökohdista käsin. Oppilaitosnuorisotyö on nuorisotyötä koulumaailmaan sovellettuna ja koulun tavoitteita tukevaa toimintaa. (Rihu 2017, 14.)

Nuorisotyö ja koulutyö eroavat lähestymistavoissaan. Nuorisotyö perustuu vapaaehtoisuuteen ja tavoitteena on nuoren elämän kokonaisvaltainen tukeminen. Koulutyöllä taas pyritään jonkun oppiaineen hyvään osaamiseen. Oppilaitosnuorisotyössä tavoitteena on kokonaisvaltaisempi tukeminen elämän eri osa-alueilla (Herranen 2013, 12.)

Nuorisotyön tavoitteet koulussa voidaan jakaa kolmeen osaan: ehkäisevä työ oppilashuollossa, yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen sekä myös erilaisten nonformaalien oppimisympäristöjen luominen. Ensimmäinen työmuoto on ennalta ehkäisevää työtä. Ennaltaehkäisevässä työssä nuorisotyön yksi tehtävä on tukea nuorten kasvua olemalla läsnä ja kuuntelemalla nuorten asioita, tarpeita ja kysymyksiä. Yksilöiden huomiointi sekä varhainen puuttuminen on yksi nuorisotyön merkittävimpiä panostuksia koulun monialaisen oppilashuoltotyön suhteen (Kauhanen, 2011, 15–16.)

Toinen osa on yhteisöllisyyden ja osallisuuden vahvistaminen eri menetelmin. Koulu on nuorille tärkeä muiden nuorten kohtaamispaikka ja kehitystä paljon ohjaava sosiaalinen yhteisö. Koulu vaikuttaa ympäristönä nuoren persoonan kehittymiseen, joten on tärkeää, että nuorille koulu on turvallinen paikka olla. Koulun viihtyvyyteen ja koettuun turvallisuuteen vaikuttaa positiivisesti yhteisöllisyys. Yhteisöllisyys rakentuu esimerkiksi vahvistamalla nuorten vuorovai-
kutus- ja ryhmätyötaitoja (Kauhanen, 2011, 16.)

Kolmannessa työmuodossa, eli nonformaalien oppimisympäristöjen luomissa tavoitteena on toteuttaa toimintoja muutoin kuin perinteisesti luokassa. Tällaista toimintaa voi esimerkiksi olla leiritoiminta, retket ja tapahtumat. Non-formaali ympäristö tukee hyvin nuorten oppimista, sillä aidot tilanteet toimivat nuorille paremmin oppimiseen pelkän teoreettisuuden sijasta (Kauhanen, 2011, 16.)

3.3 Oppilaitosnuorisotyön tavoitteet

Oppilaitosnuorisotyö on koulumaailmaan luotu työmuoto, jonka tavoitteena on vahvistaa nuorten osallisuutta, sekä aktivoida nuoria vaikuttamaan heitä koskettaviin asioihin. Oppilaitosnuorisotyö pyrkii toimimaan siten, ettei kouluun tuoda mitään toimintaa, joka ei aja oppilaitoksen asiaa ja tavoitteita. Oppilaitosnuorisotyöllä on kuitenkin samoja tavoitteita ja tehtäviä, kuin normaalilla nuorisotyölläkin, eli tukea ja vahvistaa nuoren kasvua ja kehitystä, sekä edistää yhteisöllisyyttä (Herranen 2013, 9.)

Oppilaitosnuorisotyön tavoitteena on kohdata nuori sellaisena kuin hän on, ei ainoastaan oppilaana. Kouluissa asenne on arvioiva ja nuoret nähdään opiskelijoina, kun taas nuorisotyössä nuoria ei arvioida tulosten perusteella. Nuorisotyöntekijät kouluilla toimiessaan eivät myöskään osallistu numeroiden antamiseen tai nuoren arviointiin. Koulua ohjaa opetussuunnitelma ja oppilaitosnuorisotyön tavoitteena on tukea opetussuunnitelman tavoitteita. Oppilaitosnuorisotyön tavoitteena on myös tarjota tukea ja palveluita ohjauksen lisäksi nuorille oppilaitoksilla. Tärkeää on luoda nuorille turvallinen ja yhteisöllinen ympäristö, sillä se tukee myös oppimista (Kolehmainen & Lahtinen 2014, 28.)

Koululla sekä nuorisotyöllä on paljon yhteisiä tavoitteita, kuten kasvun tukeminen, osallisuuden lisääminen, aktiiviseen kansalaisuuteen kasvattaminen, sekä elämänhallinnan tukeminen. Koulunuorisotyö edesauttaa näiden tavoitteiden saavuttamista yhteistyössä koulun kanssa. Esimerkiksi erilaisuuden hyväksyminen ja vuorovaikutustaitojen kehittäminen ovat oppilaitosnuorisotyölle ominaisia toimenpiteitä (Herranen 2013, 12.)

Nuorisotyöllä on paljon muitakin tavoitteita, kuten esimerkiksi nuorten hyvinvoinnin lisääminen, nuorten keskinäisten suhteiden parantaminen, ryhmädynamiikan tukeminen ja nuorten motivointi. Näiden kaikkien tavoitteiden saavuttamiseksi ohjaajalla on oltava hyvä tietotaito sekä selkeä rooli ohjaajana. Tavoitteisiin on mahdollista päästä ryhmäytyksen keinoin esimerkiksi erilaisilla teemaviikoilla, luokissa toteutettavalla toiminnalla, kerhotoiminnalla, tukioppilastoiminnalla sekä juhlilla (Siekinen 2010, 48.)

3.4 Ohjaajan rooli

Rihun (2017, 6) mukaan oppilaitosnuorisotyössä ohjaajan roolina on olla helposti lähestyttävä aikuinen nuorille ja kohdata heidät eri tavalla kuin oppilaitoksen opettajat. Opettajan rooli toimii nimensä mukaisesti, he ovat koulussa opettamassa. Kouluissa toimivien aikuisten toiminta toimii siis suhteessa heidän rooleihinsa. Opettajan rooli on usein myös auktoriteettimainen, jonka vuoksi monet opettajista yrittävät karsia epävirallista vuorovaikutusta eli nuorten kohtaamista (Kiilakoski 2014, 37.)

Kiilakosken (2014, 38–39) tutkimuksen mukaan nuoret kokevat, että oppilaitoksissa opettajat, joiden kanssa pystyy keskustelemaan myös hankalista asioista ovat harvassa. Opettajilla ei ole myöskään välttämättä tarpeeksi aikaa kuunnella nuoria ja opettaja ei osaa hahmottaa nuorten elämänvaiheita, sillä heidän ammattinsa painopisteenä on opettaminen (Nuppola 2013, 76).

Kouluhyvinvoinnin kannalta on tärkeää, että nuorten keskuudessa on aikuisia, joiden kanssa voi keskustella. Siekinen (2010, 38) hahmotteli tutkimuksensa pohjalta, että nuorisotyöntekijän rooli on olla läsnä oleva aikuinen, nuorten kasvun tiedostava kasvattaja ja ryhmätyö- ja vuorovaikutustaitojen edistäjä.

Koulunuorisotyöntekijä on sopiva aikuinen kohtaamaan nuoria koulun arjessa, sillä työntekijän asenne nuoria kohtaan on erilainen kuin opettajilla, ja työote on vapaamuotoisempi (Nuppola 2013, 77). Työntekijällä on myös enemmän aikaa kuunnella nuoria ja keskustella mieltä askarruttavista asioista. Nuorisotyöntekijän osaaminen nuorten kohtaamisessa toimii osana koulun arkea, ja häntä on usein helpompi lähestyä (Herranen 2013, 15.)

Nuorisotyöntekijän tehtävänä on mahdollistaa nuorten osallisuuden tunteen muodostuminen ja lisätä nuorten aktiivisuutta. Tätä voi tapahtua muun muassa koulun tapahtumien tai yhteisten projektien kautta. Oppilaitosnuorisotyöntekijän vastuulla on myös edistää kouluhyvinvointia ja yhteisöllistä ilmapiiriä. Oppilaitosnuorisotyöllä pyritään tuomaan nuorille onnistumisen kokemuksia varsinkin niiden opiskelijoiden kohdalla, joille koulu ei tällaisia kokemuksia yleensä tarjoa (Herranen 2013, 15.)

4 KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS: SAMIEDU

4.1 Tavoitteet

Tavoitteenamme SAMledulla oli tutoreiden roolin selkeyttäminen ja tuoda erilaisia työkaluja opiskelijoiden ryhmäyttämiseen. Tutoreiden toiminnan parantamisen lisäksi tavoitteena oli SAMledun Valma-ryhmän osallistaminen oppilaitoksen toimintaan.

4.2 Toteutuskerta 1 & 2

Ensimmäisellä kerralla tutustuimme Valma-ryhmään. Esittelimme itsemme ja kerroimme että minkä takia me olimme siellä. Tämän päivän aikana autoimme nuoria heidän koulutehtävissään ja muissa tehtävissä, esimerkiksi autokoulun kokeeseen harjoittelussa. Toiminnan kautta tutustuimme Valma-ryhmän nuoriin ja tiedustelimme heiltä millaiset asiat ovat heidän kiinnostuksen kohteitaan. Kiinnostuksen kohteista pyrittiin saamaan ideoita yhteiselle tekemiselle, joka olisi heille mieluista. Valma-ryhmän osallistaminen oli erittäin tärkeää, sillä heillä ei ollut paljoa kontaktia muihin oppilaitoksen opiskelijoihin. Valma-ryhmän tilat sijaitsivat muista opiskelijoista erillisessä rakennuksessa, joten muita opiskelijoita näki parhaiten oppilaitoksen ruokalassa.

Tällä kerralla Valma-ryhmän opiskelijoita oli paikalla noin kymmenen nuorta. Valma-ryhmän opettaja kertoi opiskelijoiden määrän vaihtelevan usein, sillä opiskelijat saivat mahdollisesti opiskelupaikkoja ja uusia kasvoja tuli melkein joka kuukausi. Tästä syystä myös ryhmän sisäinen ryhmäytyminen on jäänyt vajavaiseksi. Ryhmän nuorista oli muodostunut pieniä kiinteitä porukoita, jotka toimivat pääasiassa toistensa kanssa, ja tämä myös hankaloittaa uusien opiskelijoiden liittymistä osaksi ryhmää. Pennington (2002, 84) kertoo liiallisen ryhmän kiinteyden haittaavan ryhmän toimintaa niin, että ryhmä jämää paikalleen. Tähän voi olla syynä se, että ryhmäläisten seurasta nautitaan niin, että tavoitteet unohtuvat. Kun ryhmä on jo valmiiksi tiivis, niin uusien ryhmäläisten on vaikea päästä mukaan (Pennington 2002, 84.)

Tahdoimme tavata oppilaitoksen tutor-opiskelijoita, joten otimme tutoreista vastaavan opettajan kautta heihin yhteyttä. Järjestimme hänen kauttaan haastattelutilaisuuden, johon saapui kaksi tutoria. Tilaisuuden tarkoituksena oli selvittää heidän omakohtaisia näkemyksiään tutorin roolista ja saada tietoa siitä, mitä he olivat jo tehneet tutorin tehtävissä.

Tutorit kertoivat tehneensä tutorin tehtäviä oppilaitostapahtumissa, eli he olivat toimineet alueella eräänlaisina oppaina, joilta pystyi kysymään apua. Oppaina toimimisen lisäksi he olivat tehneet töitä narikassa, eli ottaneet takkeja vastaan. Keskustelimme heidän kanssaan heidän toiminnastaan uusien opiskelijoiden kanssa, mutta siitä heillä ei ollut paljoa kokemusta. Heidän tehtävänään oli ollut esitellä opiskelijoille kampusaluetta ja kertoa olennaista informaatiota opiskeluun liittyen. Heidän mukaan tämä oli ainoa tehtävä tutorina, jota he olivat uusien opiskelijoiden kanssa tehneet. He ilmaisivat halukkuutta tehdä enemmän toimintaa opiskelijoiden kanssa, mutta sille ei ole ollut tarpeeksi mahdollisuuksia, eikä tietoja miten toimia.

Tapaamisten jälkeen ryhdyimme suunnittelemaan koko oppilaitoksen yhteistä projektia, pakohuonepeliä, ja tutoreiden koulutuspäivää. Pakohuonepeli nousi hyväksi työkaluksi nuorten ryhmäyttämiseen ja tällä keinolla myös tutorit pääsisivät toimimaan opiskelijoiden kanssa. Pakohuonepeli on ryhmätyöskentelyä vaativa peli, jossa noin 2-6 hengen ryhmä pyrkii ulos huoneesta ratkaisemalla erilaisia ongelmanratkaisutehtäviä (Lähdeniemi 2018). Pakohuoneen pulmien

ratkaisun kautta pyritään tuomaan onnistumisen kokemuksia ja näiden kautta tuomaan ihmisiä lähemmäs toisiaan. Pakohuonepelin funktion lisäksi rakennusprosessi oli yhteisöllistä tekemistä. Valma-ryhmä toimisi pääryhmänä huoneen suunnittelussa, ja itse rakennus osaan tulisi mukaan oppilaitoksen nuoret, joilta löytyy monilta aloilta erilaista osaamista. Tällä tavalla myös Valma-ryhmän nuoret saivat kosketuspintaa eri alojen toimintaan.

Tutoreiden koulutuksen materiaalia suunnittelimme niin, että tutoreille saadaan selkeämpi kuva mitä tutorin työtehtäviin kuuluu. Pyrimme myös antamaan esimerkkejä ryhmäytymistä edistävästä toiminnasta. Koulutus järjestettäisiin uusille sekä vanhoille tutoreille.

4.3 Toteutuskerta 3 & 4

Aloitimme konkreettisen suunnittelun huonetta varten Valma-ryhmän kanssa. Tällä toteutuskerralla nuoria oli paikalla yksitoista. Järjestimme yhteisen suunnittelupäivän koko ryhmälle, jossa käytiin läpi, että mikä on pakohuone, mikä on sen idea ja mitä tulee ottaa huomioon. Tällä kerralla meillä oli myös ammattilaisen näkökulmaa, sillä mukanaamme oli pakohuonepelejä työkseen tehnyt henkilö. Aluksi pidimme lyhyen luennon, jossa kävimme läpi pakohuonepelin ideaa. Valma-ryhmän nuorista osa tiesi mikä on pakohuonepeli, mutta joillekin idea oli täysin uusi. Lyhyen perehdytyksen jälkeen lähdimme työstämään ajatuksia huoneeseen liittyen.

Ryhmäläisistä jokaiselle jaettiin moniste, joka koostui samasta yhteisesti käytystä informaatiosta pakohuoneeseen liittyen sekä muutamista kysymyksistä/tehtävistä, joiden tehtävänä oli auttaa hahmottamaan omia ideoita pakohuonepeliin liittyen. Kysymyksinä olivat muun muassa: ”Millaiset asiat sinua kiinnostavat?”, ”Mitä sinulle tulee ensimmäisenä mieleen sanasta pakohuonepeli?” ja ”Minkälainen teema sinua kiinnostaisi lähteä toteuttamaan?”. Monisteita työstettiin itsenäisesti, jotta oli rauhallista miettiä aihetta ja jokaiselle oli mahdollista tuoda oma ideansa paperille. Myös me ohjaajat teimme saman monisteen, että me pystyisimme antamaan ehdotuksia erilaisista teemoista, jos ideoita ei syntyisikään.

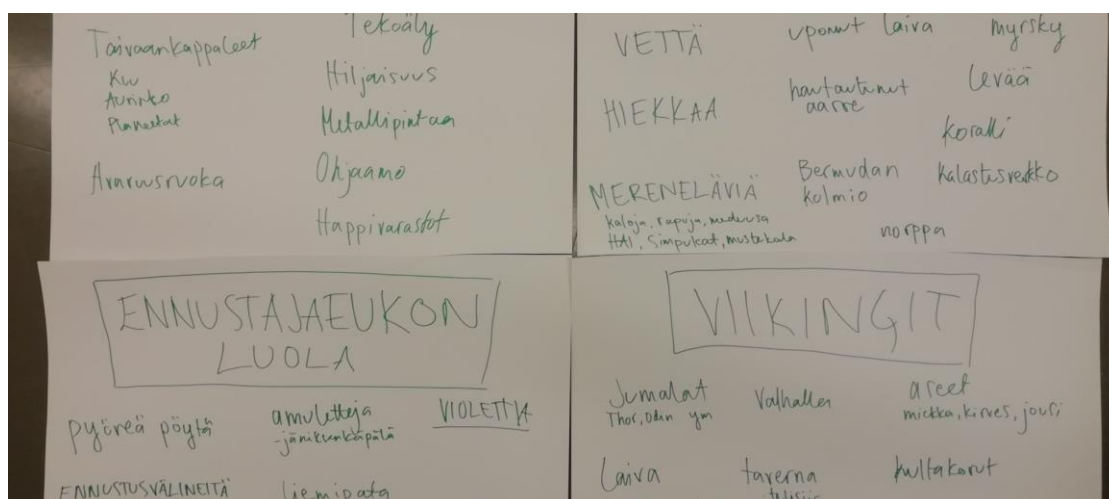

Osalla nuorista oli vaikeuksia keskittyä yhteiseen suunnittelutuokioon paperin kautta, joten heidän kanssaan keskustelimme monisteen kysymyksistä ja pyrimme saamaan jonkinlaisia ajatuksia. Erään nuoren kanssa keskustelu ei pysynyt suoraan aiheessa, sillä hänellä oli muita asioita mielen päällä. Keskustelimme sitten niistä ja jätimme monisteen sivuun. Tässä hetkessä oli tärkeää antaa nuorelle mahdollisuus keskustella askarruttavista asioista ja olla kuuntelemassa.

Työskentelyn jälkeen kävimme yhdessä läpi, että millaisia ideoita nuoret saivat. Jokaiselle nuorelle annettiin mahdollisuus kertoa omista ajatuksistaan pakohuoneeseen liittyen. Nuorien ideat koostuivat pääasiassa erilaisista kauhuteemoista, joihin inspiraationa oli Saw -elokuvat. Nuoret kertoivat pelon ja kauhun tulevan ensimmäisenä mieleen nimestä pakohuonepeli.

Ryhdyimme yhdessä keskustelemaan mahdollisista muista vaihtoehdoista, sillä kauhuteema olisi liian ahdistava oppilaitoksen ryhmäytymistarkoituksiin ja tahdoimme näyttää, että pakohuonepeli voi olla muutakin. Pakohuonepelin tarkoituksena on luoda tila, jossa ryhmä voi toimia yhdessä turvallisesti ja kasvattaa yhteishenkeä. Jos uusi opiskelijaryhmä menisi ahdistavaan huoneeseen, ryhmäytyminen olisi haastavaa.

Toimme esille omia ideoitamme, joihin inspiraationa oli seikkailu ja historia. Nuorille tuli mieleen Indiana Jones ja hänen seikkailunsa. Tämän jälkeen erilaisia ideoita alkoi tulla. Lopuksi keräsimme ideat neljään erilaiseen teemaan kokonaisuuteen: avaruus, Atlantis, ennustajaeukon luola ja viikingit (kuva 1).

Kuva 1 Neljä teemaa

Näistä neljästä teemasta pidimme äänestyksen, jotta saataisiin selville mitä teemaa ryhtyisimme yhdessä suunnittelemaan. Jokainen teema sai vähintään yhden äänen, mutta suosituimmaksi nousi ennustajaeukon luola.

Seuraavalla kerralla järjestimme tutorkoulutuksen Savonlinnan nuorisotoimen tiloissa ja tutoropiskelijoita saapui paikalle yhdeksäntoista. Yli puolet tutoreista oli työharjoittelussa, joten heitä emme valitettavasti tavoittaneet.

Koulutustilaisuus alkoi tutorvastaavan lyhyestä oppitunnista, jossa he kävivät yhteisesti läpi käytännönasioita opiskelusta ja opintopisteistä. Meidän osuutemme alkoi esittelyllä, ja sitten kerroimme päivän kulun. Ensimmäiseksi päättimme pitää tutustumisharjoitteen, jota tutor voi hyödyntää opiskelijoiden ryhmäyttämisessä.

Kyseessä oli matalan kynnyksen harjoite, jossa nuoret ovat piirissä ja jokainen vuorollaan sanoo oman nimensä ja tekee jonkinlaisen liikkeen, esimerkiksi tanssiliikkeen tai vilkuttaa. Tähän muu ryhmästä vastaa tervehdyksellä ja tekevät saman liikkeen. Harjoitteen jälkeen palasimme paikoillemme ja lähdimme yhdessä purkamaan mitä tästä harjoitteesta on hyötyä. Keskustelimme erilaisista hyödyistä ja opetimme kaksi samankaltaista harjoitetta.

Tämän jälkeen kävimme läpi tutorin roolia oppilaitoksella. Tutorin rooli oli meille tuttu, sillä olimme toimineet tutoreina ja ymmärsimme mitä työ merkitsee tutorille, sekä uusille opiskelijoille. Seuraavaksi käsitelimme asiat mitä tutor ei tee ja mistä tutor on vastuussa. Koulutuksen loppuun otimme vielä yhden harjoitteen, joka oli myös tutustumisharjoite, mutta vaati enemmän nimien muistamista.

Harjoitteessa ollaan ringissä ja yksi on ringin keskellä sanomalehden kanssa. Ringissä olijat sanovat jonkun nimen, ja keskellä olevan tehtävänä on läpikäistä sanomalehdellä kevyesti henkilöä, jonka nimi on sanottu. Se, jonka nimi on sanottu, oli mahdollisimman nopeasti sanottava jonkun toisen nimi, mutta jos tämä ei onnistunut, hän meni keskelle toisen tilalle.

Tämä harjoite oli hyvää irrottelua koulutuksen loppuun ja kerroimme tämän harjoitteen sopivan sellaiselle ryhmälle, joka jo tunsu toisiaan hieman enemmän. Tutorit olivat eri kampuksilta, joten kaikki eivät olleet täysin tuttuja toistensa kanssa. Harjoitteilla saatiin myös tutustutettua tutorit toisiinsa, tutorin tehtävien ja harjoitteiden oppimisen lisäksi.

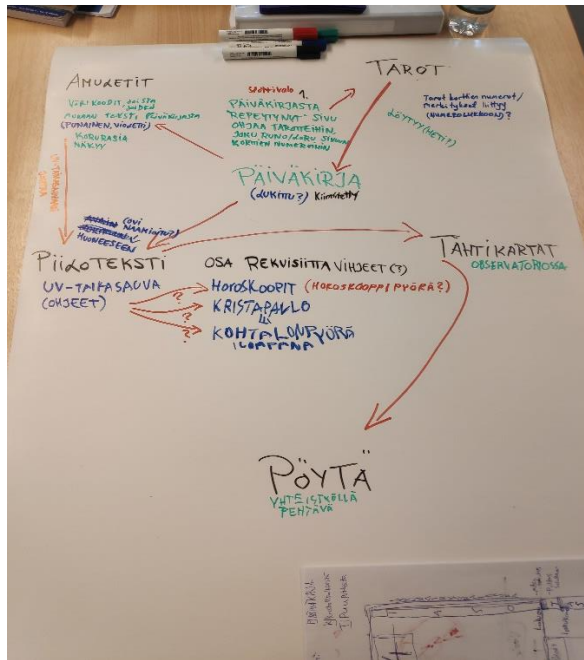
4.4 Toteutuskerta 5,6 ja 7

Vietimme aikaa Valma-ryhmän nuorten kanssa ja jatkoimme myös pakohuonepelin suunnittelua heidän kanssaan. Aikaisemmassa tapaamisessa saimme selville teemaa ja siihen liittyviä asioita, joten seuraavana askeleena pakopelin työstämisessä oli pulmatehtävien miettiminen ja niiden yhteinen suunnittelu. Me ohjaajat mietimme valmiiksi muutamia esimerkkejä, että millaisia ratkaistavat pulmatehtävät voisivat olla.

Suunnitteluprosessi oli tällä kerralla haastavaa, sillä opiskelijoita oli paikalla vain viisi. Saimme kuulla, että osa opiskelijoista oli muuttanut toiselle paikkakunnalle tai ei enää käynyt Valma-ryhmässä. Ryhmän koko oli siis pienentynyt.

Pulmatehtävistä pyrittiin suunnittelemaan sellaisia, missä vähintään kaksi henkilöä vaaditaan pulman ratkaisemiseksi. Pakohuoneen pulmia ei siis yhden henkilön ollut mahdollista suorittaa, sillä huoneen tarkoituksena on ryhmäytyminen. Ryhmäytymisen päämääränä on lisätä ryhmäläisten luottamusta ja vuorovaikutusta toisiinsa. Kun ryhmä toimii hyvin yhdessä, on heidän helpompi saavuttaa yhteinen tavoitteensa (Lähdeniemi 2006, 14).

Pakohuonepeli koostui peräkkäisten tehtävien rakenteesta, eli huoneessa ryhmä suorittaa tehtäviä tietyssä järjestyksessä, joka paljastaa huoneen tarinaa entisestään ja lopullisen ratkaisun. Saimme yhdessä keksittyä kuusi erilaista tehtävää. Tehtävien valmistamiseen hyödynnettäisiin oppilaitokselta löytyvää monialaista osaamista eri koulutusaloilta ja osittain tarpeistonvalmistus opiskelijoiden aikaisemmin tekemää rekvisiittaa (kuva 2.)

Kuva 2 Pakuhuonepelin runko ja pulmatehtävät

Tehtävistä esimerkkinä tarot -kortit, joissa on roomalaiset numerot. Tarot -kortteihin liittyen suorittajat saavat lorun, jonka avulla heidän tulee järjestää kortit oikeaan järjestykseen saadakseen numerokoodin, jolla aukeaa numerolukko seuraavaan pulmaan. Tässä tehtävässä roomalaisten numeroiden osaaminen on hyödyksi. Huoneen ulkoasuun on liitetty rekvisiittavihjeitä, jotka helpottavat tehtävien suorittamista ja huonetta yhdessä tutkiessa voikin löytää ratkaisuja pulmiin.

Pakuhuonepeliä varten oppilaitos oli antanut pitkään käyttämättömänä olleen huoneen. Päätimme lähteä mittaamaan huoneen mittoja ja tutkimaan sen rakenteita muutaman Valma-ryhmäläisen kanssa. Tässä vaiheessa Valma -ryhmän nuoret pääsivät kokeilemaan elementtejä rakennusalan ja pintakäsittelyalan toimenkuvasta. Nämä alat myös toimivat tällä oppilaitoksella. Tekemisellä pyrittiin edistämään oman opiskelupolun löytämistä (kuva 3).

Kuva 3 Pakohuonepelin paikka

Kun olimme saaneet tehtävät ja huoneen tilan selvitettyä kirjasimme toimenpiteitä listaan, josta nuoret näkivät tehtävät toimenpiteet ja hankittavat asiat. Näissä tehtävissä nuoret tekivät yhteistyötä Valma-ryhmän ohjaajan kanssa ja suorittivat niitä yhteisesti ryhmänä. Me ohjaajat ryhdyimme suunnittelemaan kahden tarpeistonvalmistus alan opiskelijan kanssa tarinaa ja pulmatehtävien ulkoasuja. Saimme suunnitelmat hyvään malliin ja ryhmä pystyi jatkamaan suunnittelua ilman ohjaajia. Tämän kerran jälkeen aikamme Yhessä! -hankkeessa oli ohi.

Projektin on tarkoitus jatkaa meidän lähtemisen jälkeen uusien Yhessä! -ohjaajien avustuksella ja opiskelijoiden panostuksella. Pakohuonepelin lisäksi turtokoulutusta järjestetään tulevaisuudessa ohjaajien ja vanhempien tutoreiden voimin.

5 KEHITTÄMISPROSESSIN TOTEUTUS: PIEKSÄMÄEN LUKIO

5.1 Tavoitteet

Pieksämäen lukiolla kehittämisprosessimme tavoitteina olivat yhteisöllisyyden parantaminen oppilaitoksella ja opiskelijoiden koeviikoista kokeman stressin ja ahdistuksen lievittäminen. Opintopiirin tavoitteena on vaikuttaa siihen, että opiskelijoilla on mahdollisuus suorittaa mukavassa ympäristössä esimerkiksi rästitehtäviä, jotta tehtävät eivät jää tekemättä ja koulunkäynti kärsi. Pyrimme myös parantamaan lukion alueen yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä.

Nuorisolain toisen pykälän mukaan nuorisotyön tavoitteina on muun muassa edistää nuorten osallisuutta ja vaikuttamismahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa, tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä niihin liittyvää tietojen ja taitojen oppimista. Tavoitteena on myös edistää nuorten yhdenvertaisuutta ja tasa-arvoa sekä oikeuksien toteutumista (Finlex).

5.2 Toteutuskerta 1&2

Aluksi kävimme Pieksämäellä tutustumassa lukioon, ja muihin alueella oleviin toimijoihin, kuten nuorisopalveluihin sekä vanhustalveluihin. Koimme, että on tärkeää tuoda omaa työtämme esille ja tietoisuuteen alueen toimijoille, jotta työskentely sekä moniammatillinen yhteistyö olisi helpompaa. Aloitimme hankkeen toteuttamisen tutustumalla ensimmäisen vuoden opiskelijaryhmiin käyden heidän oppitunneillaan seuraamassa ja tarkastelemassa tilannetta. Tutustuimme myös opettajiin ja mietimme yhdessä, mitä tarpeita Pieksämäen lukiolla on ja miten voisimme vastata niihin.

Lukiolla vieraillessa opinto-ohjaajalta tuli toive, että voisimmeko tulla hänen oppitunneilleen pitämään ryhmäyttävää toimintaa ensimmäisen vuoden opiskelijoille ja samalla toteuttamaan kyselymme. Ryhmäyttämiseen kuului erilaisia harjoitteita, joissa tavoitteena oli saada opiskelijat toimimaan yhdessä ja tutustumaan toisiinsa. Ryhmäyttämisharjoitteina oli esimerkiksi järjestäytymistä riviin iän ja pituuden perusteella kuitenkin puhumatta sekä viiden hengen ryhmissä asettautuminen sanomalehden päälle, niin että vain tietty määrä jalkoja sai olla maassa. Toiminnallisia harjoitteita valitsimme tutustumiskertoihin, sillä harjoitteet edistävät hyvän ryhmähengen syntymistä ja ryhmäviestinnän taitojen kehittymistä sekä ohjaajien ja opiskelijoiden välistä vuorovaikutusta (Mannerheimin lastensuojeluliitto 2019). Ryhmäyttämisharjoitteissa roolimme oli ohjeistaa toimintaan ja kannustaa ryhmää eri harjoitteissa. Tavoitteitamme oli tukea nuoria harjoitteissa ja ohjeistaa siten, että opiskelijat saavat mahdollisimman hyvin kontaktia toisiinsa ja tutustuminen helpottuu.

Toteutimme lukion ensimmäisen vuosikurssin opiskelijoille Kahoot! -kyselyn, jolla kartoitimme heidän tarpeitaan. Opiskelijoilta nousi suosituimmaksi toi-

veeksi liikunnan lisääminen ja liikuntamahdollisuuksien tarjoaminen. Päätimme tarjota opiskelijoille mahdollisuuden liikuntaan alkuvuodesta 2019. Tarkoituksena oli toteuttaa yhteisöllisyyttä parantavaa ja yhteishenkeä kohottavaa liikunnallista toimintaa koulun projektiviikolla, mutta toteutusviikon alussa kun pääsimme koululle, niin meille ilmoitettiin että toteutus ei onnistu ja meillä ei ollut enää mahdollista toteuttaa suunnittelemaamme liikuntarasteja.

5.3 Toteutuskerta 3&4

Yhessä! -hankkeen tavoitteena on myös yhteisöllisyyden kasvattaminen, joten pyrimme vastaamaan tähän toteuttamalla vanhuspalveluiden kanssa projektin psykologian kurssiin liittyen. Idea syntyi yhdessä psykologian opettajan kanssa. Tässä toteutuksessa opiskelijat suunnittelivat yhdeksi oppitunniksi ohjelmaa vanhuksille, jotka asuvat palvelukodeissa lukion läheisyydessä.

Toteutus tapahtui siten että opiskelijat pienryhmissä suunnittelivat ja toteuttivat toiminnan vanhuksille yhtenä päivänä ja toisena päivänä vanukset kertoivat opiskelijoille omasta elämästään ja omista ajatuksistaan. Opiskelijoiden suunnittelemaa ja toteuttamaa toimintaa oli muun muassa vanhusten kanssa ulkoilu, lehtien lukeminen, pelien pelaaminen sekä koiran kanssa leikkiminen.

Meidän roolimme projektissa oli sopia vanhuspalveluiden kanssa tapaamispäivät ja kellonajat, mutta suunnitteluun ja toteutukseen emme puuttuneet. Tarjosimme ajatuksia ja ideoita toimintaan, mutta emme kuitenkaan ohjeistaneet ja kertoneet mitä täytyisi tehdä, vaan annoimme opiskelijoiden keskenään suunnitella ja toteuttaa. Kiersimme toteutuspäivänä katsomassa, että onko kaikki hyvin jokaisella rastilla. Huomasimme, että aina kun saavuimme rasteille, opiskelijoita alkoi jännittämään ja päätimme antaa heidän suorittaa toimintaa rauhassa.

Tavoitteena toiminnassa oli parantaa lukiolaisten yhteistyötaitoja ja yhteisöllisyyttä. Siksi heidät laitettiin toimimaan pienryhmissä ja suunnittelemaan yhdessä toimintaa. Lisäksi pyrimme tällä toiminnalla parantamaan koko alueen yhteisöllisyyttä ja yhteistyötä.

5.4 Toteutuskerta 5&6

Pieksämäen lukiolla opiskelijakunnan hallitus esitti toiveen opintopiiristä ja lähdimme kehittelemään opintopiiriä yhdessä heidän kanssaan. Kokoonnuimme jokaisella toteutuskerralla yhteen ja suunnittelimme toimintaa eteenpäin sekä kirjasimme ylös mitä olimme saaneet aikaan. Opiskelijakunnan hallitus oli hyvin mukana suunnittelussa ja toteutuksessa.

Järjestimme tilan opintopiiriä varten ja opiskelijakunnan hallitus mainosti opintopiiriä sosiaalisen median kanavillaan, kuten esimerkiksi Instagramissa. Sovimme myös tapaamisen lukion rehtorin kanssa ja hän lupasi laittaa opiskelijoille Wilma-viestin, jossa kerrotaan opintopiiristä. Hänen kauttaan saimme varattua iltapäiviksi yhden luokan käyttöömmme. Tapasimme rehtoria toteutuskerroilla ja kerroimme että kuinka tapahtuman järjestäminen edistyy ja myös tiedustelimme mitä rehtori toivoo tapahtumasta. Saimme vapaat kädet suunnitteluun ja toteutukseen.

Opintopiirin toteutus tapahtui koeviikkoa edeltävällä viikolla kahtena päivänä opiskelijoiden koulupäivän jälkeen. Kokoonnuimme varattuun luokkaan ja opiskelijat oma-aloitteisesti asettuivat ryhmiin tekemään tehtäviä ja lukemaan kokeisiin. Kannustimme myös opiskelijoita keskustelemaan keskenään ja pohtimaan tehtäviä, sillä usein kysymykset kohdistuivat meille. Ryhmissä opiskelijat kertasivat saman aihepiirin asioita. Opintopiirin aikana opiskelijat kyselivät myös ammattikorkeakouluopinnoista ja meidän lukiokokemuksistamme. Näin saimme hyvää keskustelua aikaan ja opiskelijoille myös lisätietoa mahdollisista jatkokoulutusmahdollisuuksista. Oma roolimme opintopiirin aikana oli olla läsnä ja kuunnella sekä keskustella. Ohjaaminen ei ollut ohjaajalähtöistä vaan annoimme opiskelijoiden itse toteuttaa opintopiiriä parhaaksi kokemallaan tavalla.

Opintopiiriin osallistui ensimmäisellä kerralla seitsemän opiskelijaa ja toisella kertaa kymmenen. Osa opiskelijoista tuli paikalle molempina päivinä, mutta uusia opiskelijoita saapui myös. Paikalle saapuneet uudet opiskelijat olivat kuulleet opintopiiristä muilta opiskelijoilta ensimmäisen opintopiirikerran jälkeen.

Opintopiirin jatko on suunniteltu ja sovittu siten, että opiskelijakunnan hallitus järjestää itsenäisesti seuraavan opintopiirin. Tarkoituksenamme oli, että me laitamme toiminnan aluille ja opiskelijat saavat oma-aloitteisesti jatkaa toimintaa. Oppilaskunnan hallitukselle kerroimme että, jos opintopiirin järjestämisessä tulee ongelmia, seuraavat hanketyöntekijät voivat taas tukea ja olla mukana järjestämisessä.

6 TULOKSET JA POHDINTA

6.1 Tulokset: SAMledu

SAMledulla keräsimme palautetta suullisesti sekä sähköisen palautelomakkeen avulla. Suullista palautetta saimme oppilaitoksen henkilökunnalta sekä nuorilta. Henkilökunta koki toimintamme olevan arvokasta ja hyödyllistä. Heidän asemansa koulussa tekee hankalaksi kohdata nuoria täysin, joten meidän läsnäolomme oppilaitoksella ja yhteisen toiminnan kehittäminen oli tärkeää. Tutorkoulutuksesta ja pakohuonepelistä saimme palautetta erikseen.

Tutorkoulutuksesta pyysimme palautetta sähköisellä lomakkeella tutoropiskelijoilta (Liite 1). Lomakkeeseen vastasi vain kolme opiskelijaa. Opiskelijoita ei tavoitettu hyvin sähköpostiin lähetetyllä kyselyllä ja palaute jäi kirjallisessa muodossa suppeaksi. Nuoret kuvailivat tapahtumaa sanoilla: ”mukava” ja ”kiva”.

Kyselyssä tiedusteltiin myös, että mitä me voisimme tehdä enemmän ja siihen vastasi kaksi opiskelijaa:

- ”Ehkä enemmän erilaisia peliehdotuksia ja kokeiluja koulutuksessa, että niitä tulis enemmän mielee tilanteissa missä niitä tarvitaan.”
- ”En tiä oikein, ehkä jotain tapahtumia enemmän.”

Ainakin yksi nuorista kaipasi enemmän harjoitteita mitä voisi käyttää ryhmätykseen ja erilaisiin tilanteisiin. Tavoitteenamme oli tutoreiden roolin selventäminen ja ryhmäyttämisen työkalujen antaminen. Suunnittelimme yhden koulutuskerran, mutta kertoja olisi voinut olla enemmänkin. Tämä ensimmäinen koulutuskerta antoi hyvää alkua tutortoiminnan kehittämiseksi, joka tulee jatku-
maan vanhempien tutoreiden ja Yhessä! -ohjaajien kautta. Toiminnassamme

oli hyvää yhdessä tekemistä ja naurua riitti. Saimme aikaan hyvän mallin tutor-koulutukselle ja tätä mallia hyödynnetään tulevaisuudessa vanhempien tutorien ja työntekijöiden toimesta.

Pakohuonepelin valmistaminen oli hyvä idea, mutta sen tekeminen oli toisinaan haasteellista. Haasteina meillä oli Valma-ryhmän opiskelijoiden osallistuminen ja aikataulutus. Valma-ryhmän opiskelijoiden vaihtuvuus vähensi työryhmän jäseniä toteutuskerroilla ja ei ollut täysin varmaa ketkä opiskelijoista oli vielä mukana. Opiskelijoita muutti toisille paikkakunnille tai he siirtyivät muihin tehtäviin ja uudet ryhmään saapuneet opiskelijat eivät tieneet mikä meidän projekti oli. Silloin kun aloitimme projektin, meillä oli selkeä ajatus siitä, että saisimme pakohuonepelin valmiiksi ennen kuin läsnäolomme oppilaitoksella loppuu, mutta emme olleet osanneet ottaa huomioon vaihtelevaa opiskelijamäärää ja kuinka paljon aikaa rakennus- ja suunnittelutyö vaatii. Lisäksi suunnittelemisessa toiminnoissamme olimme ajatelleet työryhmän pysyvät kiinteänä ja emme olleet varautuneet sen pienentymiseen. Tähän meidän olisi pitänyt kiinnittää huomiota toimintaa suunnitellessa.

Mutta vaikka emme saaneetkaan pakohuonepeliä valmiiksi meidän työskentelyjemme aikana, niin se ei estä sen valmistumista. Nuoret, jotka ovat tekemisessä jo mukana, jatkavat tämän projektin parissa ja toteuttavat yhteistä suunnitelmaamme. Pakohuonepeli projektina on tuonut eri aloilta osaamista yhteen ja luonut jo tekovaiheessa yhteisöllisyyttä oppilaitoksella. Nuorilta saimme palautetta, että projekti on mukava, ja siinä pääsee kokeilemaan erilaisia asioita. Valma-ryhmän ohjaaja kertoi, että nuoret, jotka eivät ole ehkä päässeet näyttämään osaamistaan opinnoissaan, pääsevät näyttämään taitojaan tätä kautta, ja se on sellaisille opiskelijoille hyvin tärkeää. Oppilaitosnuorisotyöllä pyritään antamaan mahdollisuuksia näyttää omia taitojaan, mitä oppilaitosympäristö ei välttämättä tarjoa (Herranen 2013, 15).

Vaikka pakohuonepeli ei valmistunut työskentelymme aikana, työ on silti ollut tärkeää nuorille ja yhteisöllisyyden kehittymistä on havaittu toiminnan tekemisen myötä. Saimme pakohuoneen valmistamiseen osallistettua oppilaitoksen nuoria ja Valma-ryhmän nuoret saivat mahdollisia uusia tuttavuuksia. Tärkeää on myös matka, ei pelkkä määränpää.

6.2 Tulokset: Pieksämäki

Pieksämäellä keräsimme palautetta opintopiiristä sähköisesti (Liite 2). Lisäksi keskustelimme toiminnan onnistumisista ja kehittämis ehdotuksista opiskelijakunnan hallituksen sekä opintopiirissä kävijöiden kanssa. Kävimme läpi toimintaa opiskelijakunnan hallituksen kanssa ja mietimme, miten toimintamme on onnistunut. Opiskelijakunnan hallituksen mielestä opiskelijoiden suunnittelemana opintopiiristä saatiin heidän tarpeita vastaava toimintamuoto. Palaute oli muutenkin hyvää, eikä parannusehdotuksia tullut ilmi.

Opintopiirin aikana osallistujilta tuli myös suullista palautetta keskustelujen yhteydessä. Heistä osa koki opintopiirin hyvänä paikkana opiskella ja mukavana tilaisuutena olla kavereiden kanssa. Opintopiiri jäi vielä jatkossakin toteutettavaksi Pieksämäen lukiolle opiskelijoiden toimesta. Lukiolla ei aikaisemmin ollut vastaavaa toimintaa, joten tämä oli selkeä muutos koulun toimintaan. Osa opintopiiriin osallistuneista vastasivat sähköpostiin lähetettyyn kyselyyn. Opiskelijat kuvailivat opintopiiriä suullisesti:

- Tosi kivaa ja hauskaa! Helpompi keskittyä lukemaan kokeisiin kuin kotona
- Kivaa yhdessä oloa kyytiä odotellessa
- Oli mukavan rentoa.
- Ihan mukavaa, hauskoja äijiä järjestämässä.
- Jees

Vaikka tietomme eivät riittäneetkään auttamaan kaikissa koulutehtävissä, oli toiminta silti opiskelijoille mieleistä. Onnistuneen opintopiirin toteutuminen ei vaadi ohjaajilta täydellistä osaamista joka opintoalueesta ja tietoa voidaan etsiä yhdessä nuorten kanssa. Opiskelijat perustelivat antamaansa arviota opintopiiristä seuraavasti:

- Mukavat vetäjät ja oli kivaa
- Eihän ne oikein osannu auttaa fysiikassa, mutta juttuseura oli kuitenkin hyvää.

Palautetta vanhuspalveluiden kanssa tehdystä työstä tuli opettajalta, opiskelijoilta ja vanhuspalveluilta. Opettaja kertoi pitäneensä toteutuksesta ja koki sen hyödylliseksi, mutta pohti myös, miten saisi vastaisuudessa mahdutettua vas-

taavaa toimintaa opetukseen tiukan aikataulun takia. Opettaja kertoi oppilaiden olleen tyytyväisiä toteutukseen ja että oppilaat olivat pitäneet siitä, että he saivat mahdollisuuden tehdä käytännön asioita opintoihinsa liittyen, ulkona opetustiloista. Oma roolimme ohjaajina oli tarjota toiminnalle mahdollisuus ja auttaa toiminta alkuun. Tämän jälkeen annoimme opiskelijoiden toteuttaa suunnittelemaansa toimintoja.

Vanhuspalveluilta palaute oli myös hyvää. Vanhukset olivat pitäneet toiminnasta paljon ja he olivat toivoneet sen jatkuvan myös tulevaisuudessa. Myös vanhuspalveluiden henkilökunta oli tyytyväinen toteutukseen ja toivoi jatkossakin yhteistyötä lukion kanssa. Vanhuspalveluiden kanssa tehdystä yhteistyöstä palautetta saatiin kysymällä kokemuksista eri osapuolilta, mutta emme dokumentoineet suullista palautetta.

6.3 Kehittämisehdotukset

Kehittämisehdotuksemme on, että yhteisöllisiä oppimisen menetelmiä voitaisiin kehittää enemmän ja että oppilaitoksen henkilöstöä saisi osallistettua ryhmätystoimintaan. Pieksämäen lukiolla havaittiin toimivaksi opintopiirin järjestäminen ja siitä tuli hyvä keino opiskelijoille opiskella yhdessä ja oppia. Vanhuspalveluiden kanssa tehdystä yhteistyöstä hyötyi kummatkin osapuolet. Mielestämme on tärkeä hyödyntää oppilaitosympäristön erilaisia toimijoita ja tuoda erilaisia oppimiskokemuksia. Työskentelymme aikana saimme järjestettyä yhden toimijan kanssa tällaisen oppimiskokemuksen, mutta alueella oli muitakin potentiaalisia toimijoita, esimerkiksi seurakuntaopisto ja päiväkotit. Yhteiset projektit voisivat toimia hyvänä lisänä opiskelulle kursseihin sisällytettynä.

Savonlinnassa oppimista tapahtui tutorkoulutuksen ja pakohuonepelin suunnittelun ja rakentamisen muodossa. Koulutuksen järjestämisessä teimme yhteistyötä nuorisotoimen kanssa, jotta saimme tilat koulutuksen järjestämiseksi. Koulutuksessa tutorit pääsivät tutustumaan paremmin toisiinsa ja oppimaan omasta työtehtävästään. Tällainen erilainen koulutus oppilaitoksen ulkopuolella oli hyvää vaihtelua. Pakohuonepelin suunnittelussa ja rakentamisessa opiskelijat pääsivät harjoittelemaan kykyjään ja samalla oppimaan toisiltaan.

Sellaiset opiskelijat, joilla ei ollut varmuutta omasta alastaan sai siihen uutta näkemystä ja erilaisia kokemuksia.

Mielestämme on tärkeää, että oppilaitoksen nuorten tarpeet oli selvitetty ennen toiminnan aloittamista. Tällä tavoin pääsimme suunnittelemaan yhteistä toimintaa opiskelijoiden toiveiden kautta, joista muodostuivat nämä yhteiset toimintamuodot. Yhteisen toiminnan kautta, jossa nuori pääsee vaikuttamaan, voidaan vaikuttaa ja mahdollisesti lisätä nuoren motivaatiota. Nuorta motivoiva toiminta on sellaista mikä on nuorelle merkityksellinen, siinä on mahdollisuuksia valita, taataan onnistumisen kokemuksia ja siinä voidaan tehdä yhteistyötä (Määttä 2017.)

Oppilaitoksien henkilökuntaa olisi hyvä saada ottamaan osaa opiskelijoiden ryhmäytykseen. Tässä opinnäytetyössä aikaisemmin mainitsimme, että opettajan rooli oppilaitoksella on opettaa ja arvioida nuorta koulumenestyksensä kautta ja nuorisotyöntekijän roolissa on tukea nuorta toisella tapaa. Vaikka roolit ovat jaottuneet näin, niin opettajille olisi hyvä saada ymmärrystä siitä mikä on ryhmäytyksen ja yhteisön asema nuorelle ja hänen kasvulleen. Oppilaitosnuorisotyö on osana oppilaitoksen arkea ja liittyy mukaan siihen uudeksi ammattiryhmäksi. Henkilöstön olisi tärkeä ymmärtää se, että nuorilla opiskelijoilla on elämässään muitakin huolia kuin kokeiden arvosanat. Ryhmäytyksen tärkeyden havainnollistamisella voitaisiin edistää yhteistä ymmärrystä nuorten arjesta ja auttaa henkilökuntaa ottamaan osaa muutenkin kuin arvosanojen puitteissa.

6.4 Loppupohdinta

Tämän opinnäytetyön tavoitteena oli kehittää oppilaitoksien nuorten yhteisöllisyyttä erilaisten toimintamallien avulla Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Molemmilla oppilaitoksilla toimintaa suoritettiin suunnitelman mukaisesti ja toiminnot sekä niiden järjestäminen sujui vaihtelevasti. Tavoitteenamme oli nuorten osallistaminen toiminnan suunnitteluun ja toteutukseen, jossa me onnistuimme hyvin. Saimme toimintaamme mukaan oppilaitoksen nuoria ja he pääsivät vaikuttamaan siihen mitä me tulemme tekemään.

Toiminnan käynnistäminen Pieksämäellä onnistui hyvin, sillä oppilaitoksilla suhtauduttiin toimintaamme pääosin positiivisesti, mutta myös hankaluuksia tuli vastaan. Pieksämäellä lukio oli ympäristönä haasteellinen, sillä jokainen opiskelija suorittaa opintoja omalla aikataulullaan. Tämän vuoksi ei ollut mahdollista saada kaikkia mukaan toimintaan tai aikatauluttaa toimintoja kaikille opiskelijoille sopiviksi. Myös kommunikointi oppilaitoksen ja meidän välillä oli haasteellista. Esimerkiksi suunnittelemamme liikuntapäivä ei sopinutkaan koulun projektipäivän ohjelmaan, kun siitä ei ilmoitettu opiskelijoille ja sitä kautta opiskelijoita ei ollut osallistumassa liikuntarastille ja saimme tästä tiedon vasta toteutuspäivän aamuna, kun olimme jo saapuneet Pieksämäelle. Olimme sopineet oppilaitoksella opettajien kanssa toteuttavamme liikuntarastin, mutta kävi kuitenkin niin että liikuntarastia ei ollut laitettu osaksi päiväohjelmaa, johon nuoret olisivat voineet ilmoittautua. Omalta osaltamme meidän olisi pitänyt olla yhteydessä myös itse asiasta ja muistuttaa opettajia liikuntarastista. Opettajilla oli muitakin heidän aikaansa vaativaa tehtävää, joten meidän olisi ollut hyvä ottaa se huomioon.

Yhteistyö oppilaitosten kanssa vaati sitä, että liityimme osaksi oppilaitoksissa tehtävää moniammatillista työtä. Oppilaitoksilta tämä vaatii sitä, että siellä hyväksytään toimimaan uusi ammattiryhmä (Kiilakoski 2014, 55). Pieksämäellä huomasimme opettajien asenteissa eroavaisuuksia. Osa opettajista oli todella kiinnostuneita meidän työstämme ja auttoivat mielellään tarvittaessa. Osa opettajista suhtautui työskentelyymme varauksella.

Pieksämäellä keskustelimme opintopiirin tulevaisuudesta opiskelijakunnan hallituksen kanssa ja he kokivat opintopiirin tärkeänä jatkaa. Sovimme, että he jatkavat toimintaa ja tarpeen vaatiessa kysyvät apua. Tavoitteemme täyttyi opintopiirin suhteen, sillä pyrimme, että saamme opiskelijat toteuttamaan ja jatkamaan toimintaa itsenäisesti. Ohjaajina roolimme opintopiiriä toteutettaessa oli osallistava. Pyrimme siihen, että lukiolaiset ottavat itse vastuun suunnittelusta ja toteutuksesta ja me autamme tarvittaessa. Alueellisen yhteistyön kehittäminen saatiin hyvin alulle. Vanhuspalvelut sekä oppilaitos molemmat toivoivat yhteistyötä myös jatkossa, joten pääsimme tältä osin tavoitteisiini. Kuitenkin yhteistyötä on mahdollista kehittää vielä paljon enemmänkin seuraavien hanketyöntekijöiden johdolla.

Savonlinnan SAMledulla toimintamme sujui hyvin, vaikka pakohuonepeli jäikin keskeneräiseksi. Oppilaitoksella saimme toteuttamiseen vapaat kädet, ja oppilaitoksen henkilökuntaa kiinnosti meidän tekemämme työ. Koen että pääsimme olemaan hyvä uusi osa oppilaitoksen arkea ja meidän työpanoksemme oli arvostettua.

Pakohuonepelin valmistaminen oli hyvä keino antaa nuorille mahdollisuuksia vaikuttaa ja ottaa osaa oppilaitoksen toimintaan, mutta se oli hieman haastava toteutukseltaan. Saimme luotua mallin tutorkoulutukselle ja saimme vastattua sillä opiskelijoiden ja oppilaitoksen tarpeeseen. Ensimmäinen koulutus antoi uutta kuvaa nuorille tutorin tehtävistä ja siitä että heidän roolinsa ei ole vain tapahtumassa avustajana.

Kehittämistyömme aikana pääsimme kohtaamaan nuoria ja antamaan heille aikaa. Käyntiemme aikana nuoret pääsivät purkamaan mielteitään ja keskustelemaan meidän kanssamme ja tällaisia kohtaamisia oli useita. Huomasimme kuuntelevan rinnalla kulkijan olevan tarpeellinen opiskelijoiden arjessa ja sen olisi hyvä olla osana oppilaitosympäristöä vakituisesti. Ammatillisen koulutuksen reformi yksilöllistää opintoja ja tällaista kohtaamista ja yhteistä toimintaa ei ehkä ole normaalisti saatavissa.

Nuorien mahdollisuudet yhteiselle tekemiselle ennen meidän työskentelyämme oli pääasiassa ruokalassa kahvitauot tai yhteinen aika tupakkapaikalla, kun muutakaan ei ole ollut tarjolla. Koen että näillä yhdessä kehittämillämme toimintamalleilla ja projekteilla saimme alkua uudelle yhteiselle toiminnalle, jossa nuoret pääsevät toteuttamaan itseään ja viettämään aikaa toistensa kanssa.

LÄHTEET

Björkman E. 2014. Ne antaa mulle paikan yhteisössä ja tekee musta merkityksellisen: Yhteisön ja yhteisöllisen ilmapiirin merkitys opettajan työssä. Tampereen yliopisto. Luokanopettajan koulutus. Pro gradu -työ. PDF- dokumentti. Saatavissa: <http://urn.fi/URN:NBN:fi:uta-201412112413> [viitattu 14.9.2019]

Finlex. 2016. Verkkajulkaisu. Saatavissa: <https://www.finlex.fi/fi/laki/alkup/2016/20161285> [viitattu 12.10.2019]

Rihu, S. 2017. Koulunuorisotyön laatua parantamassa. Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminta ja nuorisotyö. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/124242/Rihu_Sanni.pdf?sequence=1 [viitattu 6.8.2019]

Herranen, M. 2013. Koulunuorisotyötä Joensuussa – ”Onks meidän pakko lähteä?”. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/60280/Herranen_Marjaana.pdf?sequence=1 [viitattu 12.10.2019]

Kauhanen, A. 2011. Yhteisöllisen pedagogiikan ABC – Koulun osallisuuden ja yhteisöllisyyden kehittäminen nuorisotyön keinoin. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/35907/Kauhanen_Anika.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Viitattu 21.7.2019]

Kiilakoski, T. 2014. KOULU ON ENEMMÄN – Nuorisotyön ja koulun yhteistyönkäytännöt, mahdollisuudet ja ongelmat. Nuorisotutkimusverkosto / Nuorisotutkimusseura. PDF-dokumentti.

Saatavissa: http://www.nuorisotutkimusseura.fi/images/julkaisuja/koulu_on_enemman.pdf?fbclid=IwAR20PGGfbZ4a0EkWqJqGP-tuYh26fY5sZ2ePVGzmZEmi55FJ7oIPjKXAqXSc [Viitattu 30.7.2019]

Kolehmainen, M. & Lahtinen, P. 2014. Nuorisotyötä koulussa: Yhteisen toimintakulttuurin kehittäminen. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Uusiutuva koulu ja nuorisotyö -hanke. PDF-dokumentti. Saatavissa:

<https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/93302/978-952-456-174-7.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [Viitattu 4.8.2019]

Lasten ja nuorten hyvinvointisuunnitelma: Pieksämäki 2018-2021. 2018. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://www.pieksamaki.fi/wp-content/uploads/Lasten-ja-nuorten-hyvinvointisuunnitelma-2018-2021.pdf> [Viitattu 15.7.2019]

Lähdeniemi, M. & Kiuru, M. 2006. Pelastakaa Karvamato- Pakuhuone ryhmäytymisen välineenä alakoulussa. Laurea ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa:

https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/150441/Lahdeniemi_Ma-rika.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Viitattu 16.8.2019]

Macmillan, D. & Chavis, D. 1986. Sense of Community: A Definition and Theory. George Peabody College of Vanderbilt University. Tutkimus. WWW-dokumentti. Saatavissa: https://www.researchgate.net/publication/235356904_Sense_of_Community_A_Definition_and_Theory [Viitattu

16.8.2019]

Mannerheimin Lastensuojeluliitto. 2019. WWW-dokumentti. Saatavissa:

<https://www.mll.fi/> [viitattu 10.10.2019]

Maunu, A. 2016. Yhteisöjen aika- Ryhmäilmiö-malli ja sosiaalipedagogiikka ammatillisissa oppilaitoksissa. WWW-dokumentti. Saatavissa:

http://www.ehyt.fi/sites/default/files/tiedostot/yhteisojen_aika.pdf

[viitattu 21.11.2019]

Määttä, S. 2017. Miten tukea nuorten motivaatiota? Luento Jyväskylän yliopistossa. Diasarja. Saatavissa: <https://docplayer.fi/47815427-Miten-tukea-nuorten-motivaatiota-sami-maatta-jyvaskylan-yliopisto-ja-niilo-maki-instituutti.html>

[Viitattu 20.11.2019]

Nuppola, S. 2013. Kuokkavieraana koulussa? – Nuorisotyöntekijän rooli ja nuorisotyön mahdollisuudet peruskoulun moniammatillisessa kasvatustyössä. Tampereen yliopisto. Sosiaalityö, sosiaalipedagogiikan linja. Pro gradu -työ. PDF-dokumentti. Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/85009/gradu07052.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [Viitattu 3.10.2019]

Pennington, D. 2002. Pienryhmän sosiaalipsykologia. Gaudeamus. Helsinki. [Viitattu 10.10.2019]

Prepula, E. 2010. Yhteisöllisyys taloyhtiön voimavarana. Diakonia-ammattikorkeakoulu. Sosiaalialan koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/20714/Prepula_Elisa.pdf?sequence=1 [Viitattu 3.10.2019]

SAMledu. 2018. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.samiedu.fi/samiedu/tervetuloa-samieduun/> [Viitattu 27.9.2019]

Siekkinen, E. 2010. Linkki, liima ja äänitorvi – Koulunuorisotyön tavoitteet ja työn tuoma lisäarvo. Humanistinen ammattikorkeakoulu. Kansalaistoiminnan ja nuorisotyön koulutusohjelma. Opinnäytetyö. PDF-dokumentti. Saatavissa: https://www.theseus.fi/bitstream/handle/10024/21727/siekkinen_emma.pdf?sequence=1&isAllowed=y [Viitattu 2.10.2019]

Sipilä, E. 2017. Yhteisöllisyys koulun toimintakulttuurissa opettajien näkökulmasta. Tampereen yliopisto. Kasvatustieteiden tiedekunta. Pro gradu -työ. Saatavissa: <https://trepo.tuni.fi/bitstream/handle/10024/101743/GRADU-1499435618.pdf?sequence=1&isAllowed=y> [Viitattu 2.10.2019]

Yhessä! -hanke. 2017. Yhessä! – Yhteisöllisen oppilaitosnuorisotyön kehittäminen Etelä-Savossa. Hankekuvaus. WWW-dokumentti. Saatavissa: <https://www.eura2014.fi/rrtiepa/projekti.php?projektkoodi=S21248> [viitattu 21.7.2019]

KUVALUETTELO

Kuva 1. Neljä teemaa, jotka syntyivät pakohuonepelin suunnittelu-
keskustelujen pohjalta.

Kuva 2. Pakohuonepelin tehtävät ja runko. Kuvassa tehtävien rat-
kaisujärjestys ja valmiit pulmaideat.

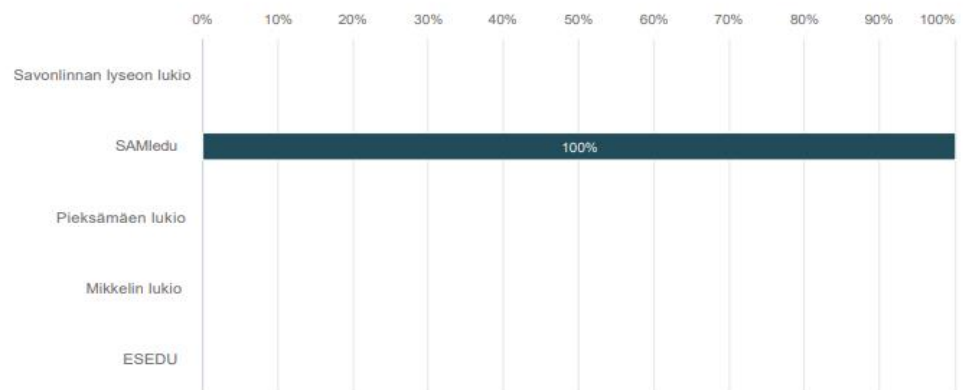
Kuva 3. Pakohuonepelille tarkoitettu huone.

Tutorkoulutuksen sähköinen palaute

Report title: Osallistujapalaute

1. Missä oppilaitoksessa opiskelet

Number of respondents: 3

	n	Percent
Savonlinnan lyseon lukio	0	0%
SAMledu	3	100%
Pieksämäen lukio	0	0%
Mikkelin lukio	0	0%
ESEDU	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

2. Mihin ryhmään/tapahtumaan osallistuit?

Number of respondents: 3

Responses
Tutor koulutukseen
tutorkoulutus
Tutor - koulutukseen

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

3. Milloin tapahtuma järjestettiin?

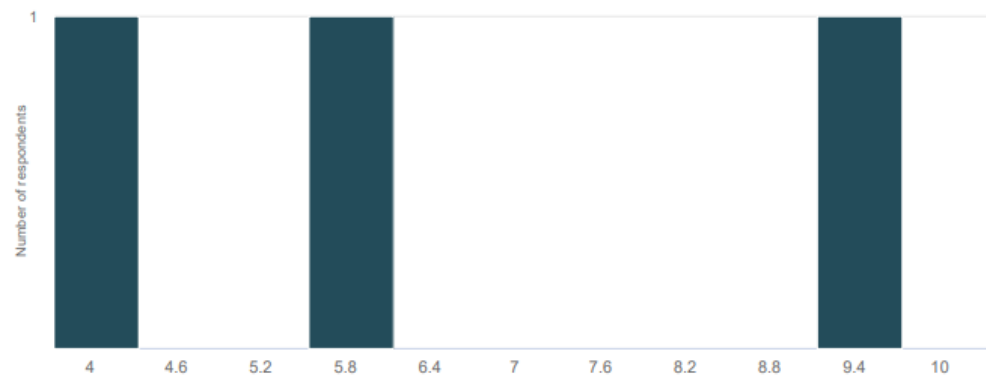
Number of respondents: 3

Date	n	Percent
25.01.2019	3	100%

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

4. Kuinka hyödyllinen ryhmä/tapahtuma oli Sinulle?

Number of respondents: 3

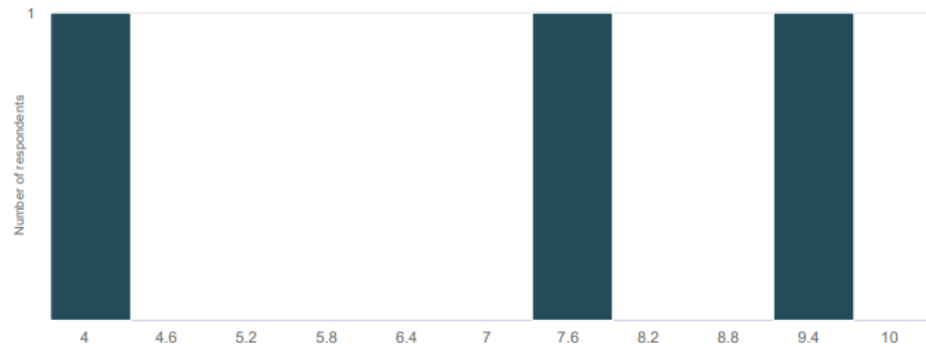

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
4	10	6.67	6	20	3.06

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	1	33.34%
5	0	0%
6	1	33.33%
7	0	0%
8	0	0%
9	0	0%
10	1	33.33%

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

5. Lisäkö ryhmä/tapahtuma kontaktejasi muihin opiskelijoihin?
Number of respondents: 3

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
4	10	7.33	8	22	3.06

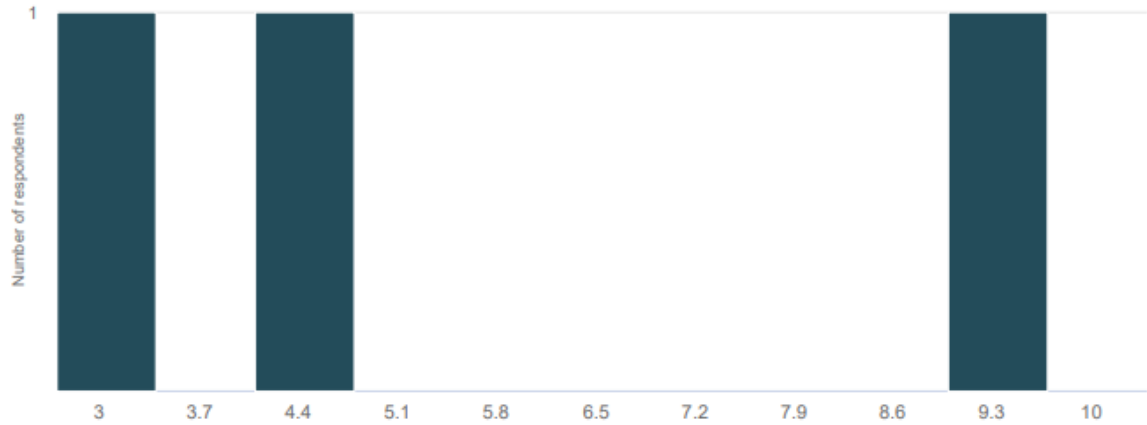
Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	1	33.34%
5	0	0%
6	0	0%
7	0	0%
8	1	33.33%
9	0	0%
10	1	33.33%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

6. Saitko osallistuessasi hyödyllisiä tietoja tai valmiuksia?

Number of respondents: 3

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
3	10	6	5	18	3.61

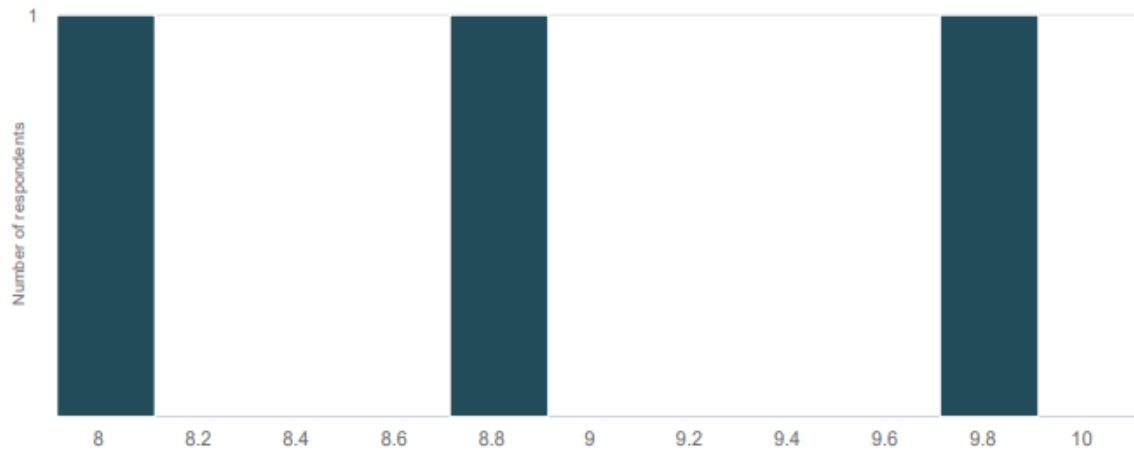
Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	1	33.34%
4	0	0%
5	1	33.33%
6	0	0%
7	0	0%
8	0	0%
9	0	0%
10	1	33.33%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

7. Muuttiko ryhmä/tapahtuma koulupäivää mukavammaksi?

Number of respondents: 3

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
8	10	9	9	27	1

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	0	0%
5	0	0%
6	0	0%
7	0	0%
8	1	33.34%
9	1	33.33%
10	1	33.33%

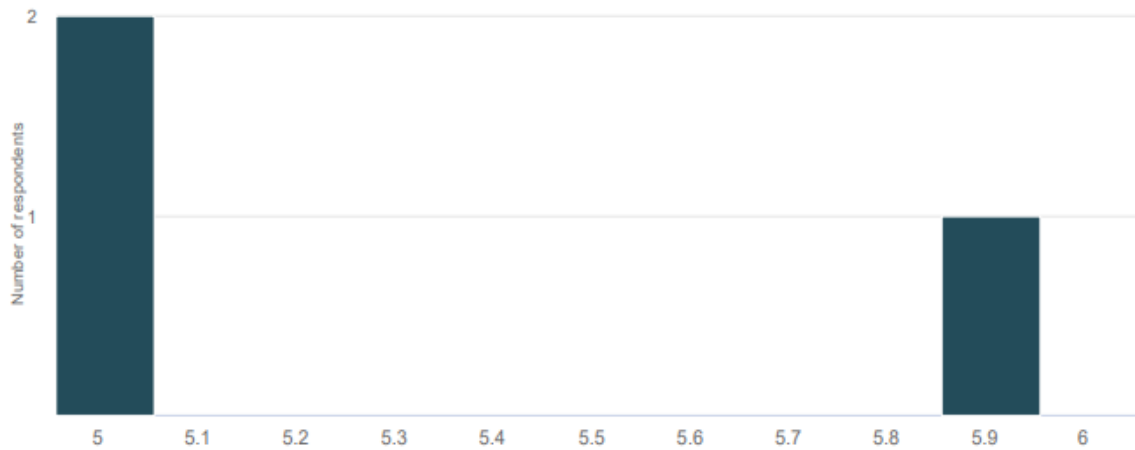

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

8. Saitko ryhmään/tapahtumaan osallistumisesta lisäintoa opintoihin?

Number of respondents: 3

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
5	6	5.33	5	16	0.58

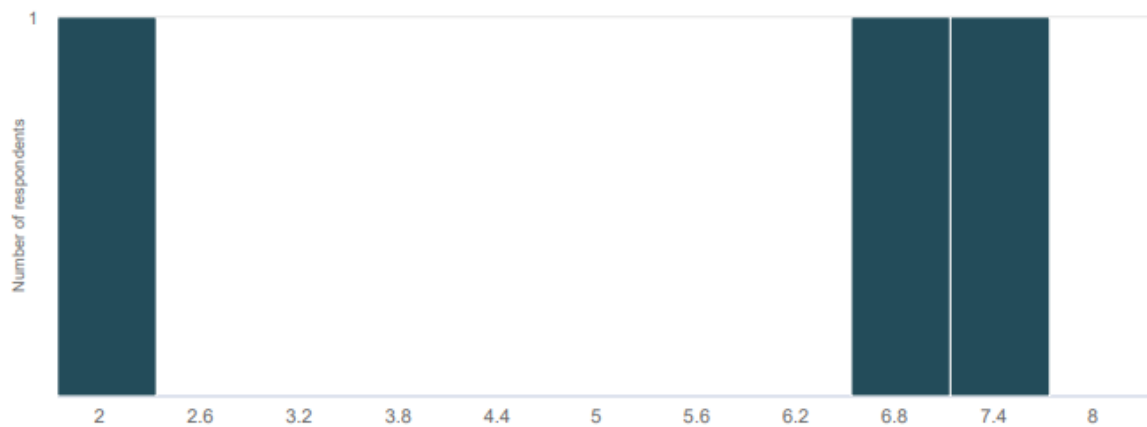
Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	0	0%
5	2	66.67%
6	1	33.33%
7	0	0%
8	0	0%
9	0	0%
10	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

9. Miten todennäköisesti osallistut uudelleen koulujeesareiden järjestämään toimintaan?

Number of respondents: 3

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
2	8	5.67	7	17	3.21

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	1	33.34%
3	0	0%
4	0	0%
5	0	0%
6	0	0%
7	1	33.33%
8	1	33.33%
9	0	0%
10	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

10. Miten muuten kuvailisit ryhmää/tapahtumaa?

Number of respondents: 3

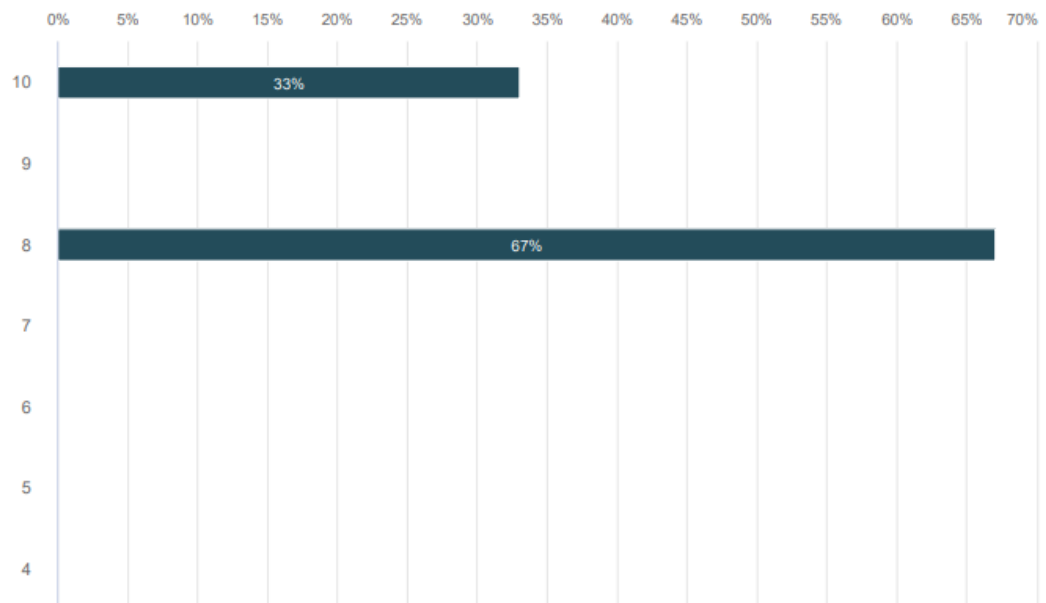
Responses
Mukava
kiva
Erittäin mukava, toiminnallinen hauska ja kivaa yhdessä oloa! :)

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

11. Minkä kouluarvosanan antaisit koulujeesareiden toiminnalle?

Number of respondents: 3

	n	Percent
10	1	33.33%
9	0	0%
8	2	66.67%
7	0	0%
6	0	0%
5	0	0%
4	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

12. Perustelisitko kouluarvosanaa parilla sanalla?

Number of respondents: 1

Responses
Excellent! Tykkäsin toiminnasta!

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

13. Mitä koulujeesarit voisivat tehdä enemmän?

Number of respondents: 2

Responses
Ehkä erinlaisia peli ehtoksii ja kokeiluita/opettelus ois voinu olla enemmän et niitä tulis sit enemmän erinlaisii mielee tilanteissa missä niitä tarvitaan.
En tiä oikein, ehkä jotain tapahtumia enemmän

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

14. Mitä koulujeesarit voisivat tehdä vähemmän?

Number of respondents: 1

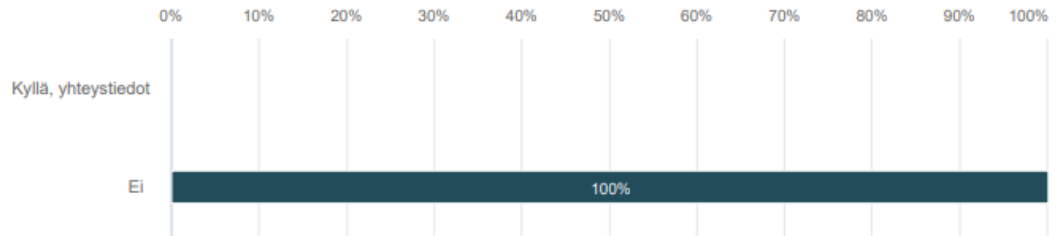
Responses
ei oikeestaa nmitään.

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

15. Haluatko, että Sinuun otetaan myöhemmin yhteyttä ja kerrotaan, mitä muuta toimintaa koulujeesarit järjestävät?

Number of respondents: 3

	n	Percent
Kyllä, yhteystiedot	0	0%
Ei	3	100%

Answers given into free text field

Option names	Text
--------------	------

Opintopiirin sähköinen palaute

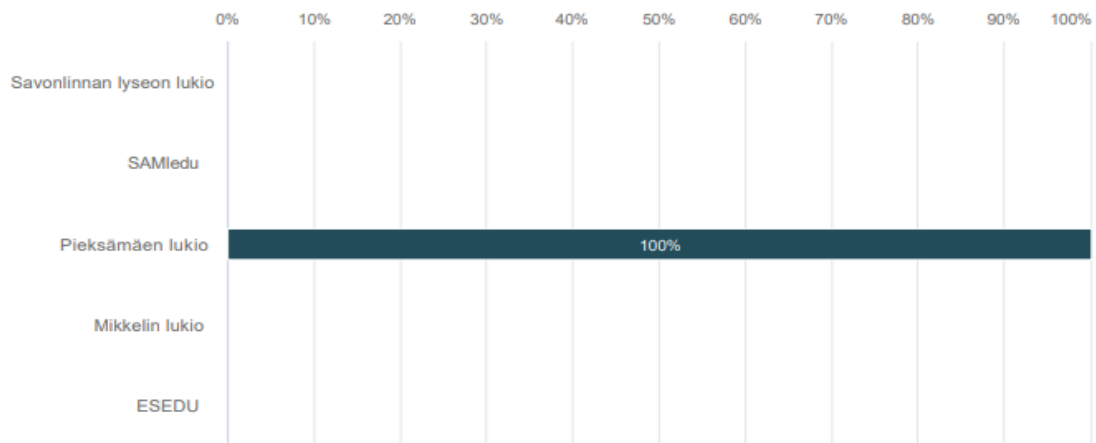
Total number of respondents: 5

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

1. Missä oppilaitoksessa opiskelet

Number of respondents: 5

	n	Percent
Savonlinnan lyseon lukio	0	0%
SAMledu	0	0%
Pieksämäen lukio	5	100%
Mikkelin lukio	0	0%
ESEDU	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

2. Mihin ryhmään/tapahtumaan osallistuit?

Number of respondents: 5

Responses
opintopiiri
opintopiiriin
En tiedä tapahtuman nimeä, mutta sai lukee koeviikkoa varten koulun jälkeen. Pullalla sinne houkuteltiin.
Opintopiiri
Opiskelupiiri

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

3. Milloin tapahtuma järjestettiin?

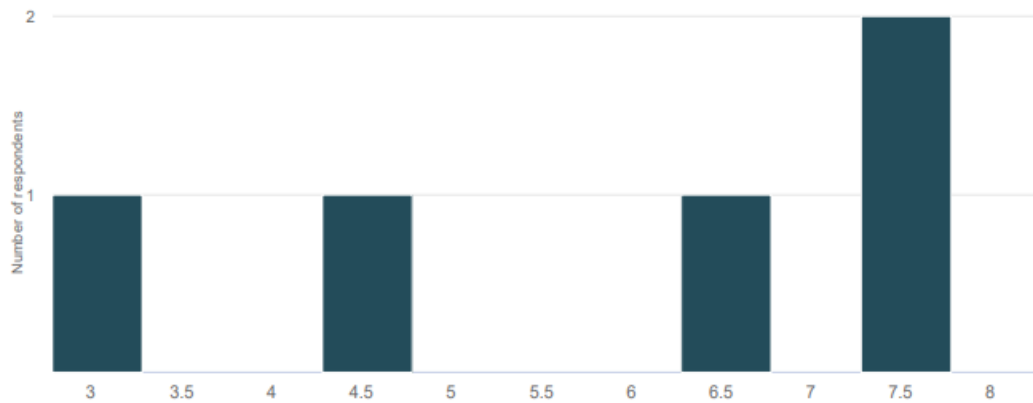
Number of respondents: 5

Date	n	Percent
24.01.2019	5	100%

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

4. Kuinka hyödyllinen ryhmä/tapahtuma oli Sinulle?

Number of respondents: 5

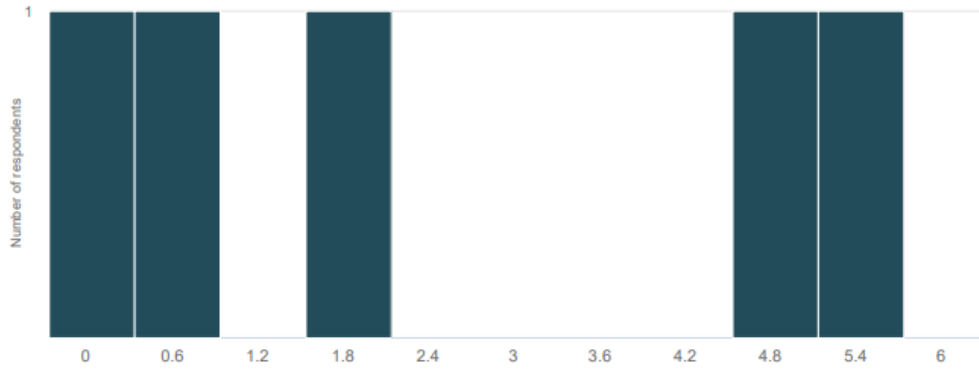
Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
3	8	6.2	7	31	2.17

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	1	20%
4	0	0%
5	1	20%
6	0	0%
7	1	20%
8	2	40%
9	0	0%
10	0	0%

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

5. Lisäsikö ryhmä/tapahtuma kontaktejasi muihin opiskelijoihin?

Number of respondents: 5

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
0	6	2.8	2	14	2.59

Slider value quantity	n	Percent
0	1	20%
1	1	20%
2	1	20%
3	0	0%
4	0	0%
5	1	20%
6	1	20%
7	0	0%
8	0	0%
9	0	0%
10	0	0%

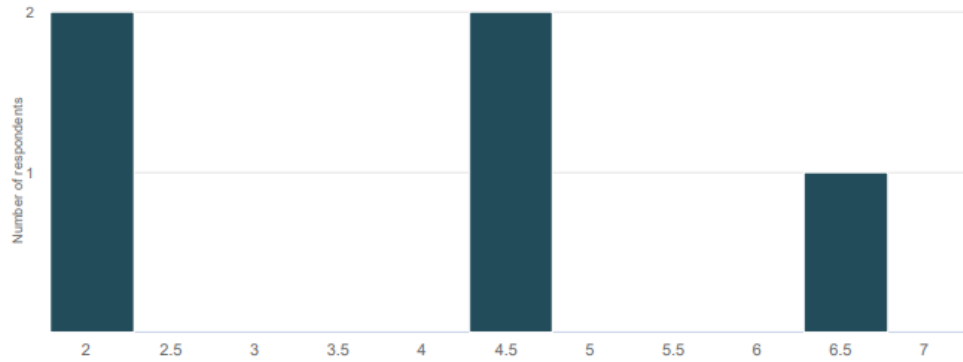

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

6. Saitko osallistuessasi hyödyllisiä tietoja tai valmiuksia?

Number of respondents: 5

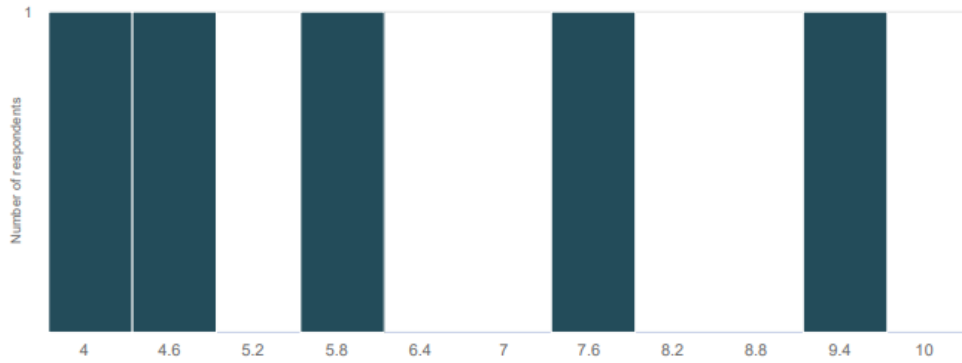
Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
2	7	4.2	5	21	2.17

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	2	40%
3	0	0%
4	0	0%
5	2	40%
6	0	0%
7	1	20%
8	0	0%
9	0	0%
10	0	0%

Report name: Basic report
Report title: Osallistujapalaute

7. Muuttiko ryhmä/tapahtuma koulupäivää mukavammaksi?

Number of respondents: 5

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
4	10	6.6	6	33	2.41

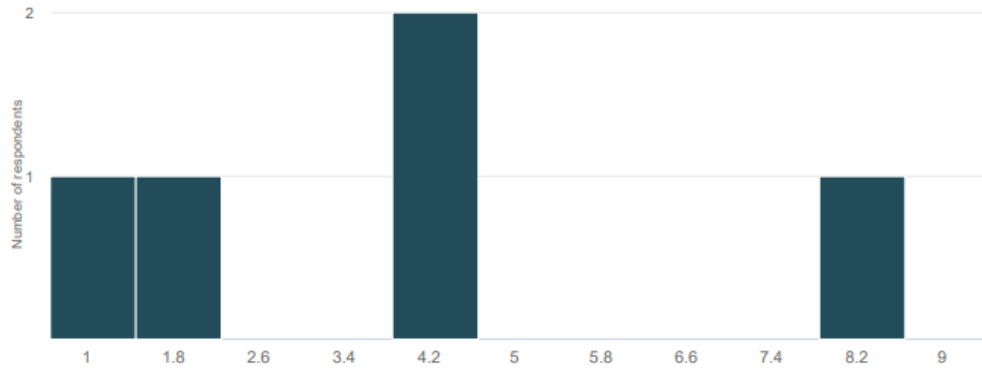
Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	1	20%
5	1	20%
6	1	20%
7	0	0%
8	1	20%
9	0	0%
10	1	20%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

8. Saitko ryhmään/tapahtumaan osallistumisesta lisäintoa opintoihin?

Number of respondents: 5

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
1	9	4.4	5	22	3.13

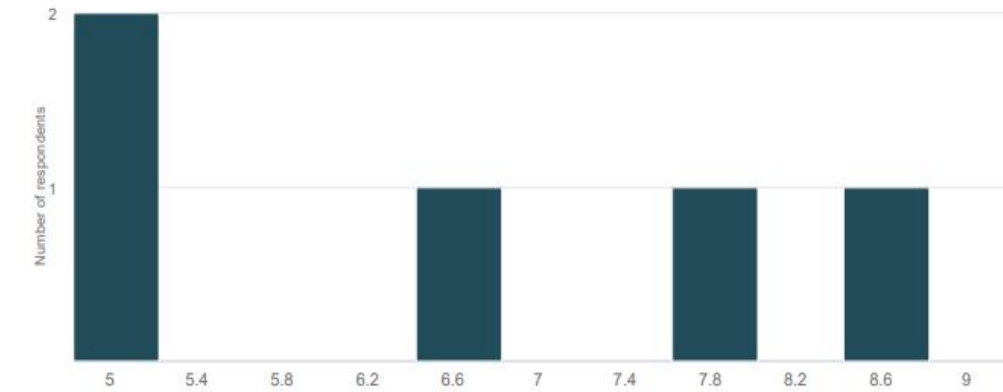
Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	1	20%
2	1	20%
3	0	0%
4	0	0%
5	2	40%
6	0	0%
7	0	0%
8	0	0%
9	1	20%
10	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

9. Miten todennäköisesti osallistut uudelleen koulujeesareiden järjestämään toimintaan?

Number of respondents: 5

Min value	Max value	Average	Median	Sum	Standard Deviation
5	9	6.8	7	34	1.79

Slider value quantity	n	Percent
0	0	0%
1	0	0%
2	0	0%
3	0	0%
4	0	0%
5	2	40%
6	0	0%
7	1	20%
8	1	20%
9	1	20%
10	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

10. Miten muuten kuvailisit ryhmää/tapahtumaa?

Number of respondents: 5

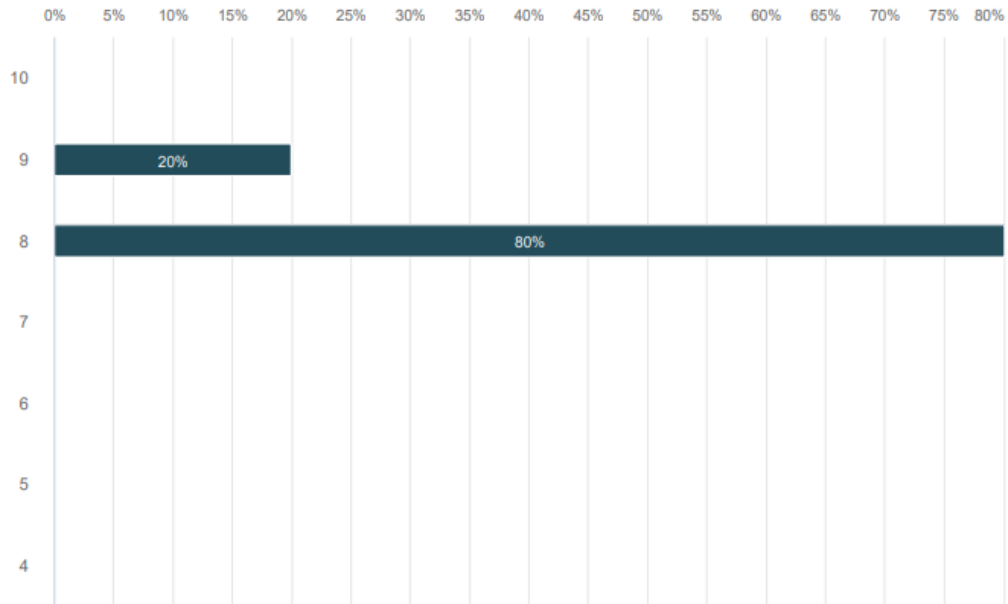
Responses
Tosi kivaa ja hauskaa! Helpompi keskittyä lukemaan kokeisiin kun kotona
Oli mukavan rentoa.
Ihan mukavaa, hauskoja äijiä järjestämässä.
Jees
Kivaa yhdessä oloa kyytiä odotellessa

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

11. Minkä kouluarvosanan antaisit koulujeesareiden toiminnalle?

Number of respondents: 5

	n	Percent
10	0	0%
9	1	20%
8	4	80%
7	0	0%
6	0	0%
5	0	0%
4	0	0%

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

12. Perustelisitko kouluarvosanaa parilla sanalla?

Number of respondents: 2

Responses
Mukavat vetäjät ja oli kivaa
Eihän ne oikein osannu auttaa fysiikassa, mutta juttuseura oli kuitenkin hyvää.

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

13. Mitä koulujeesarit voisivat tehdä enemmän?

Number of respondents: 3

Responses
Ehkä voisi jutella vähän enemmän osallistujien kanssa?
Jeesata enemmän.
Osallistua ryhmässä olevien keskusteluihin, kysellä mitä ryhmässä olijat tekevät yms.

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

14. Mitä koulujeesarit voisivat tehdä vähemmän?

Number of respondents: 1

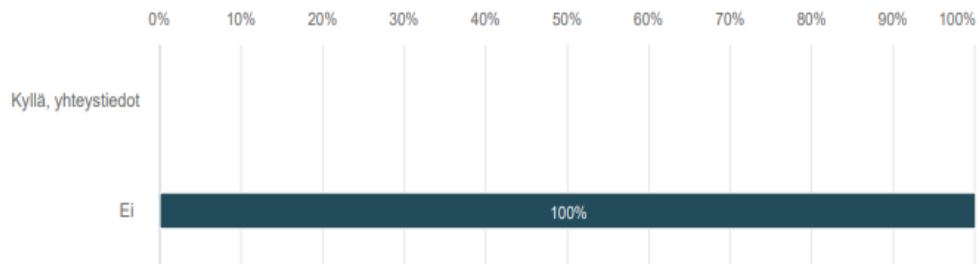
Responses
-

Report name: Basic report

Report title: Osallistujapalaute

15. Haluatko, että Sinuun otetaan myöhemmin yhteyttä ja kerrotaan, mitä muuta toimintaa koulujeesarit järjestävät?

Number of respondents: 5

	n	Percent
Kyllä, yhteystiedot	0	0%
Ei	5	100%

Answers given into free text field

Option names	Text
--------------	------